

GLASNIK

reformacije

Broj 3, 2015.

*Istinska
odgojna znanost*

Molitveni tjedan, 4.-13. prosinca 2015.

GLASNIK

reformacije

sv. 56, br. 3

PETAK, 4. PROSINCA 2015.

Istinska odgojna znanost

4

SUBOTA, 5. PROSINCA 2015.

Kršćanski dom

8

NEDJELJA, 6. PROSINCA 2015.

Cjelovit odgoj: tjelesni, umni i duhovni

12

SRIJEDA, 9. PROSINCA 2015.

Obratiti srce očeva k djeci

16

PETAK, 11. PROSINCA 2015.

Konačni cilj: težiti savršenstvu

20

SUBOTA, 12. PROSINCA 2015.

Utjecaj kršćanskog doma

24

NEDJELJA, 13. PROSINCA 2015.

Služenje Kristu u novom tisućljeću

28

Istinski odgoj je znanost

“Uvijek uče, a nikada ne mogu doći do spoznaje istine.” (2. Timoteju 3:7). Ovo doista dobro opisuje današnje društvo – uključujući i velik dio kršćanstva, zar ne? U današnje informatičko doba golema tehnološkog napretka sve vrvi od sofisticiranih obrazovnih ustanova i online tečajeva. Znanje se zasigurno umnožava. Ipak, unatoč pozitivnim kretanjima u različitim područjima, kako je rijedak u ovoj generaciji dragulj životne pobožnosti - neprocjenjivi dragulj karaktera nalik Kristovom!

Na kraju smo još jedne godine. Prilike su dolazile i odlazile; Sveti Duh se i dalje usrdno trudio oko svakoga od nas. Jesmo li odgovorili na Njegove pozive odlučnim rastom u milosti i osobnoj spoznaji Isusa Krista?

Sada imamo priliku pažljivo ispitati za kakvim odgojem i obrazovanjem svakodnevno težimo. Učenje će se nastaviti kroz cijelu vječnost i stoga smo pozvani da obučavamo sebe, svoju djecu i svoje bližnje u onome što je nebesko kako bismo se pripremili za Božje kraljevstvo. Moramo poznavati Isusa kao nikada do sada i predati sve Njemu, odražavajući Njegov divan karakter, kako bismo Ga susreli u miru o Njegovu skorom dolasku.

Stoga, čitajmo ova molitvena predavanja uz molitvu, otvorena uma te srca spremna prihvati pouku. Također, podijelimo ih s drugima koji žive daleko od crkve ili su iz nekog razloga prisiljeni ostati kod kuće.

Imajte na umu sljedeće datume:

Molitva i post: subota, 12. prosinca

Dar za misiju: nedjelja, 14. prosinca

Naša je molitva da Gospodin ojača našu vjeru reformiranjem i unapređenjem naših pogleda i zamisli o istinskom kršćanskom odgoju kako bismo i mi mogli reći zajedno s psalmistom: “Nauči me vršiti volju Tvoju, jer Ti si Bog moj; Tvoj Duh je dobar, vodi me u zemlju pravednu.” (Psalam 143:10)

Uredništvo

GLASNIK reformacije

Glasilo Reformnog pokreta
adventista sedmog dana

God. LXII
Broj 3

Izlazi tri puta godišnje
ISSN 1333-1655

Odgovorni urednik:
Vjekoslav Vončina

Grafička priprema i dizajn:
Goran Andelić
Prevela: Blanka Pašagić

U GLASNIKU REFORMACIJE
izlaze članci biblijsko-religioznog,
moralno-poučnog i zdravstvenog
sadržaja te izvještaji o misionarskoj
djelatnosti naše crkve diljem svijeta.

GLASNIK REFORMACIJE

Ribnička 12, 10000 Zagreb

Tel/faks: (01) 36 34 067

E-mail: info@rpasd.hr

Prema mišljenju Ministarstva kulture

i prosvjete Republike Hrvatske,

KL. ozn. 612-10/93-01-161,

Ur. broj: 532-03-1/7-93-01,

od 23. veljače 1993., Glasnik Reformacije

ne podliježe plaćanju osnovnog

poreza na promet.

Prva odgojna ustanova

Obitelj je prva institucija koju je Stvoritelj ustavio i jedan je od najvažnijih aspekata Njegova savršeno osmišljenog plana za ljudski rod. Na samom početku svoje službe na Zemlji, Krist je dao visoku prednost toj instituciji kada je učinio svoje prvo čudo, pretvarajući vodu u čisti sok od grožđa.

Mojsije je dao detaljne upute kako obraćeni roditelji trebaju odgajati svoju djecu:

“Čuj, Izraele! Gospod je Bog naš, Gospod je jedan. Zato ljubi Gospoda, Boga svojega, svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom snagom svojom. A ove riječi što ti ih ja danas zapovijedam neka budu u srcu tvojemu. Napominji ih svojim sinovima i govori o njima kad sjediš u domu svojemu i kad ideš putem, i kad liježeš i kad ustaješ. I priveži ih kao znak na ruku svoju i neka ti budu kao načeonik među očima tvojim.” (*Ponovljeni zakon 6:4-8*).

Bog zapravo upućuje roditelje da svoj važan posao odgoja obavljaju sedam dana u tjednu, 24 sata dnevno. U ovim nadahnutim riječima predstavljen je cijelovit odgoj koji obuhvaća čak i okružje i način poučavanja.

Ivan Krstitelj - drugi Ilija - ubijen je jer je hrabro branio obiteljske vrijednosti pred kraljem Herodom, potencijalnim kandidatom za krštenje. “Herod je bio dirnut dok je slušao močno i jasno Ivanovo svjedočanstvo, i s dubokim je zanimanjem pitao što treba učiniti da postane njegov učenik. Ivan je znao da on namjerava oženiti bratovu ženu dok joj je još živ muž, pa je Herodu savjesno rekao da to nije

u skladu sa zakonom. Herod nije bio spremjan učiniti nikakvu žrtvu. Oženio se bratovom ženom te pod njezinim utjecajem uhvatio Ivana i bacio ga u tamnicu... Ubrzo je, na poticaj Herodove žene, Ivanu odrubljena glava.” (*Rani spisi, str. 154.*)

Apostoli Pavao i Petar u svojim poslanicama također daju sasvim određene upute kako sačuvati jedinstvo i svetost obitelji. Oni su shvatili životnu važnost te institucije u odgoju vjernika.

Isto tako, u naše doba, najvažnije djelo Iljine poruke danas je očuvati obitelj i naučiti ih kako ispuniti Božji cilj: pripremiti ljudе da prime Gospodina Isusa o Njegovu drugom dolasku. Preko proroka Malahije Bog je izgovorio ključno proročanstvo u vezi s djelom Božjeg naroda u ovim posljednjim danima: “Gle, ja ћu vam poslati proroka Iliju prije nego dođe dan Gospodnj, velik i strašan. I on ћe obratiti srce otaca k sinovima i srce sinova k njihovim očevima, da ne dođem i zemlju udarim prokletstvom.” (*Malahija 4:5, 6.*)

U ovim posljednjim trenucima

vremena kušnje Sotona vrlo marljivo radi kako bi doveo do razdora i razdvajanja među članovima obitelji, izazivajući sukobe između muža i žene, djece i roditelja, sa zlokobnim ciljem da uništi divan Božji plan.

Krajnje je vrijeme da naš narod ponovno podigne obiteljski oltar (jutarnje i večernje bogoslužje), posvećujući posebnu pozornost Božjoj riječi - i članovi obitelji kao pojedinci i obitelj kao cjelina - podižući tako štit koji će našu djecu i mlade zaštитiti od lukavih trikova stare zmije.

Posebne poruke tijekom ovog molitvenog tjedna, koje su pripremili Božji sluge, treba shvatiti kao pomoć našim obiteljima da učinkovito rade kako bi sebe i svoje drage spasili od vječne propasti.

“Veliki reformatori pokret mora početi time što će se očevima, majkama i djeci predočiti načela Božjeg zakona. Kada se pred njih iznesu zahtjevi zakona i kada se ljudi i žene uvjere da su dužni poslušati, ukažite im kako na njima leži odgovornost da donesu odluku, i to ne samo za sebe, nego i za svoju djecu. Pokažite im da je pokoravanje Božjoj riječi njihova jedina zaštita protiv zala koja odvlače svijet u propast. Roditelji daju svojoj djeci ili primjer poslušnosti ili prijestupa. Njihov primjer i poučavanje u većini će slučajeva odlučiti vječnu sudbinu njihovih ukućana. Budući život djece bit će onakav kakvim su ga učinili njihovi roditelji.” (*Svjedočanstva, sv. 6, str. 119.*)

Neka nam Gospod pomogne da ozbiljno primimo k srcu ove poruke!

Istinska odgojna znanost

“Istinski odgoj i obrazovanje nešto je više i šire od stjecanja određenog znanja. Uključuje skladan razvoj svih tjelesnih i umnih sposobnosti, uči Božjoj ljubavi i strahu i priprema je za vjerno vršenje životnih dužnosti.

Postoji obrazovanje koje je u svojoj biti svjetovno. Cilj mu je postizanje uspjeha u svijetu, zadovoljavanje sebičnih ambicija. Da bi osigurali to obrazovanje, mnogi studenti troše vrijeme i novac na opterećivanje svog uma nepotrebnim znanjem. Svijet ih smatra učenima, ali u njihovim mislima nema Boga. Oni jedu sa stabla svjetovnog znanja koje pothranjuje i jača ponos. U svom srcu postaju neposlušni i otuđeni od Boga, a darove koji su im povjereni stavljaju u službu neprijatelja. Velik dio današnjeg obrazovanja takva je karaktera. Svijet to može smatrati izuzetno poželjnim, ali takvo obrazovanje

dovodi studenta u veliku opasnost.

Postoji jedna druga vrsta obrazovanja koja je bitno drukčija. Njezin temeljni princip je onaj koji je izgovorio najveći Učitelj kojeg je svijet ikada poznavao: “Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravednost njegovu, a ovo će vam se sve nadodati.” (*Matej 6:33*).

Cilj tog obrazovanja nije sebičan, već da se proslavi Bog i da Mu se služi u svijetu. I fakultetski studij i obrazovanje za praktična zanimanja imaju u vidu taj cilj. Proučava se Božja riječ, održava se životvorna povezanost s Bogom, vježbaju se i jačaju bolji osjećaji i karakterne crte. Ta vrsta odgoja i obrazovanja donosi rezultate trajne poput vječnosti, jer “početak je mudrosti strah Gospodnjii” (*Izreke 9:10*), a bolje od bilo kojeg drugog znanja je shvaćanje Božje riječi.” (*Special Testimonies on Education*, str. 47, 48)

Pravilan tjelesni razvoj

Fizička kutura je bitan dio svih ispravnih metoda odgoja. Mlade treba nučiti kako da razviju svoju tjelesnu snagu, kako da ju sačuvaju u najboljem stanju te kako da ju iskoriste u praktičnom životu. Mnogi misle kako to nisu stvari koje su sastavni dio školskog obrazovanja, ali to je zabluda. Svako dijete u svome domu, i svaki učenik u školi, trebaju dobiti pouke koje su nužne kako bi bili sposobljeni za svakodnevni život i rad.

S tjelesnim odgojem djeteta treba početi kod kuće, dok je još maleno. Roditelji trebaju postaviti temelj za zdrav i sretan život svoje djece. Jedno od prvih pitanja o kojima trebaju odlučiti je kakvu hranu staviti na stol, jer o tome uvelike ovisi razvoj djece i zdravlje cijele obitelji. Umijeće pripremanja

hrane vrlo je važno, ali je isto tako važno da hrana bude odgovarajuće kvalitete i u odgovarajućoj količini...

Svaka majka treba nastojati da njezina djeca razumiju kako funkcioniра njihovo tijelo i kako voditi brigu o njemu. Treba im objasniti kako su izgrađeni mišići koje nam je dao naš milostivi nebeski Otac i kako ih koristiti. Mi smo Božje djelo, a Njegova riječ kaže da je čovjek "strahovito čudesno sazdan" (*Psalam 139:14*). Bog je pripremio to živo obitavalište za naš um. Tijelo je "brižno pravljeno" (stih 15), ono je hram koji je sam Gospod opremio za obitavanje svoga Svetog Duha...

Vježbanje je važan dio tjelesnog razvoja. Ono ubrzava cirkulaciju i jača muskulaturu. Ako ne koristimo mišiće, ubrzo će postati jasno da im krv ne šalje dovoljno hranjivih sastojaka, pa umjesto da postaju sve veći i jači, izgubit će čvrstoću i elastičnost te postati mlijatavi i slabici. Gospod nije u ljudsko tijelo usadio zakon neaktivnosti; skladno djelovanje svih dijelova tijela - mozga, kostiju i mišića - nužno je za zdrav razvoj cijelog ljudskog organizma...

Svaki učenik treba znati kako se brinuti o svom tijelu da bi ga očuvao u najboljem mogućem stanju i zdravlju, te kako se oduprijeti slabosti i bolesti; ako iz bilo kojeg razloga nastupi bolest, ili se dogodi kakva nesreća, treba znati kako postupiti u običnim hitnim slučajevima tako da ne mora zvati liječnika ni koristiti otrovne lijekove.

I sam Gospod nam govori o brizi za naše tijelo. On kaže u svojoj Riječi: "Ako tko hram Božji upropošćuje, toga će upropastiti Bog. Jer je svet hram Božji, a to ste vi." (*1. Korinćanima 3:17*). Taj stih u Svetom Pismu nalaže savjesnu brigu o tijelu i osuđuje svako neznanje ili nehajno zanemarivanje tijela." (*Special Testimonies on Education*, str. 32-34)

Izgradnja karaktera u ranom djetinjstvu

"Roditelji trebaju podizati svoju djecu u nauku i strahu Gospodnjem, poučavajući ih da vole činiti Božju volju. Nije moguće precijeniti prednosti pobožnosti u ranom dobu. Utisci primljeni u mladosti kod mnogih će trajati kroz cijelu vječnost. Mladi su oni kod kojih se Božji propisi i zapovijedi najlakše upisuju na ploče duše. Poučavanje djece uvelike je bilo zanemareno; Kristova pravednost nije im bila predstavljena na način na koji je to trebalo biti učinjeno.

Vrijeme milosti dano nam je kako bismo mogli usavršiti karakter prikladan za vječnost. Roditelji, koliko je ozbiljna misao da su vaša djeca povjerena u vaše ruke kako biste ih odgajali i naučili da razviju karakter na koji će Bog moći gledati s odobravanjem, ili pak karakter s kojim će se sotona i njegovim anđeli moći poigravati kako im se prohtije! Isus je govorio iz stupa oblaka i ognja te zapovijedio svom narodu da marljivo poučava svoju djecu u vezi s Božjim zapovijedima. Tko se danas pridržava tih uputa? Tko se trudi oblikovati svoju djecu na način koji će Bog moći odobriti? Tko ima na umu kako svi talenti i darovi njihove djece pripadaju Bogu i trebaju u potpunosti biti posvećeni službi Njemu?

Ana je posvetila Samuela Gospodu i Gospod mu se otkrio u njegovu djetinjstvu i mladosti. Moramo uložiti daleko više truda u rad za našu djecu i omladinu jer Bog će ih prihvatići da izvrše velika djela u Njegovo ime, prenoseći istinu onima koji su u stranim zemljama, onima koji se nalaze u tami zablude i praznovjerja. Ako popuštate svojoj djeci, udovoljavajući njihovim sebičnim željama, potičete li u njima razvijanje ljubavi prema

modi, te gajite taštinu i oholost, radite djelo kojim ćeete razočarati Isusa koji je platio bezgraničnu cijenu za njihov otkup. On želi da mu sva djeca služe nepodijeljenom ljubavlju." (*Odabrane poruke, knjiga 1, str. 318, 319*)

"Najprivlačnija su djeca ona koja su prirodna i neizještačena. Nije mudro poklanjati posebnu pozornost djeci i ponavljati pred njima njihove pametne riječi. Ne smije se poticati njihova taština hvaleći njihov izgled, riječi i postupke ni odijevajući ih u skupu i napadnu odjeću, jer se time razvija u njima oholost, a u srcu druge djece izaziva se zavist.

Malene treba odgajati u djetinjstvu jednostavnosti. Mora ih se učiti da rado obavljaju male dužnosti i uživaju u zadovoljstvima primjerenoj njihovoj dobi. Djetinjstvo je nalik travi u Isusovoj priči, a trava ima svoju draž koja je samo njoj svojstvena. Ne smije se prisiljavati djecu na preranu zrelost, već što je moguće dulje zadržati svježinu i draž njihove djetinjne dobi." (*Kristove priče, str. 83, 84.*)

"Prve pouke su vrlo važne. Običaj je da se jako mala djeca šalju u školu. Od njih se traži da uče iz knjiga stvari koje opterećuju njihov mladi um, a nerijetko uče i glazbu. Roditelji često imaju ograničena materijalna sredstva pa je to za njih trošak koji si teško mogu priuštiti, ali sve se mora uklapati u taj umjetni stil obrazovanja, što nije dobro. Nervozno dijete ne bi trebalo opterećivati ni na koji način i ne bi smjelo učiti glazbu dok nije tjelesno dobro razvijeno.

Majka treba biti učiteljica, a roditeljski dom škola gdje će svako dijete dobiti svoje prve pouke, a te pouke trebaju uključivati i navike praktičnog rada. Majke, neka se vaši maleni igraju vani, neka slušaju pjev ptica i uče o Božjoj ljubavi koja se otkriva u Njegovim divnim djelima. Dajte im jednostavne pouke iz knjige

prirode i stvari koje ih okružuju. Kako se njihov um bude razvijao, uključite i pouke iz knjiga koje će im se čvrsto urezati u pamćenje. No naučite ih također, dok su još sasvim maleni, da budu korisni. Obučite ih da kao članovi obitelji trebaju sudjelovati u obvezama domaćinstva i vježbati se u obavljanju potrebnih kućanskih poslova.

Jako je važno da roditelji pronađu korisno zanimanje za svoju djecu koje će uključivati odgovornosti primjerene njihovoj dobi i snazi. Djeci treba dati da rade nešto što će ih ne samo zaposliti, već što će im biti i zanimljivo. Od najranije dobi treba zaposliti njihove ruke i um. Propuste li roditelji energiju svoje djece usmjeriti na ono što je korisno, nanijet će im veliku štetu, jer je sotona spremjan zaposliti ih. Nećete li, stoga, vi kao roditelji odabrati posao za svoju djecu i biti njihovi učitelji?

Učiti se korisnom poslu

Kad dijete bude dovoljno staro da krene u školu, učitelj treba surađivati s roditeljima te nastaviti učiti djecu korisnom poslu koji treba biti dio njihovih školskih dužnosti. Mnogi se učenici protive takvoj vrsti rada u školi. Misle da su korisna zanimanja, poput učenja nekog zanata, ponižavajuća, ali takve osobe imaju netočnu predodžbu o tome što čini istinsko dostojanstvo. Naš Gospodin i Spasitelj Isus Krist, koji je jedno s Ocem, koji je Zapovjednik u nebeskim dvorovima, osobno je bio učitelj i vođa Izraelaca, a u izraelskom narodu zahtijevalo se da svaka mlada osoba nauči raditi. Svi su morali naučiti neki koristan posao kako bi imali praktično znanje kojim se mogu ne samo sami uzdržavati, već i biti korisni. To je bila uputa koju je Bog dao svome narodu.

Dok je živio na Zemlji, Krist

je bio primjer cijeloj ljudskoj obitelji, bio je poslušan i pomagao u kući. Naučio je tesarski zanat i radio vlastitim rukama u maloj radionici u Nazaretu. Iako je živio u slavi Neba, zaogrnuo je svoje božanstvo ljudskim tijelom kako bi se mogao družiti s ljudima i suojećanjem doprijeti do njihova srca. Kao čovjek, ponizio se i radio na obnovi ljudske duše prilagodivši se stanju u kojem je našao čovječanstvo...

Vrijeme provedeno u vježbanju nije izgubljeno. Učenik koji neprestano sjedi nad svojim knjigama, a malo vježba na svježem zraku, škodi svome organizmu. Uravnoteženo vježbanje različitih tjelesnih organa i sposobnosti bitno je da bi svaki od njih mogao funkcionirati na najbolji način. Ako se stalno opterećuje mozak dok ostali organi ne rade ništa, dolazi do gubitka tjelesne i umne snage. Tijelo gubi zdravu napetost, um gubi svježinu i vitalnost te dolazi do bolesne neuravnoteženosti.

Najveća korist ne dobiva se od vježbe koja je ograničena na oblik igre ili čiste tjelovježbe. Postoji određena dobrobit koja se dobiva od boravka na svježem zraku, kao i od vježbanja mišića; ali ako se ista količina energije posveti izvršavanju korisnih dužnosti, blagodat će biti veća, a javit će se i osjećaj zadovoljstva; takav način aktivnosti sa sobom donosi osjećaj korisnosti i odobravanje savjesti zbog dobro izvršene dužnosti.

“Kod djece i mlađih treba poticati želju da vježbaju čineći nešto što će biti od koristi njima i na pomoć drugima. Vježbanje koje razvija um i karakter, koje uči ruke da budu korisne i obučava mlade da nose svoj dio životnog tereta, to je vježbanje koje daje tjelesnu snagu i poboljšava svaku sposobnost. A tu je i nagrada za čestit rad i njegovanje navike da živimo kako bismo činili dobro.

Djeca bogataša ne bi trebala biti lišena velikog blagoslova koji leži u tome da rade nešto što će im

povećati snagu uma i mišića. Rad nije prokletstvo, već blagoslov...

Božje odobravanje i ljubav počiva na djeci koja radosno preuzimaju svoj dio dužnosti u obitelji, olakšavajući tako životni teret oca i majke. Oni će biti nagrađeni zdravljem tijela i duševnim mirem; uživat će što vide da njihovi roditelji imaju vremena za sudjelovanje u društvenim zbivanjima i zdravoj rekreaciji te tako produžuju svoj život. Kad djeca obučena za praktične dužnosti života odu iz svog doma, postat će korisni članovi društva. Njihovo obrazovanje bit će daleko bolje od onoga koje bi stekli zatvoreni u učionice u ranoj dobi, dok im još ni um ni tijelo nisu dovoljno jaki da izdrže taj pritisak.

Djelu i mlade treba neprestano - i kod kuće i u školi, i to poukom i primjerom – učiti kako da postanu istinoljubivi, nesebični i radišni.

Odgajno okružje

Pri odabiru kuće, roditelji se ne bi trebali rukovoditi i uzimati u obzir samo ovozemaljske stvari. Nije sve u tome gdje će zaraditi najviše novca, ili gdje će imati najljepše okruženje ili najveće društvene prednosti. Utjecaji koji će okruživati njihovu djecu i navoditi ih na dobro ili na zlo, imat će veće posljedice od bilo kojeg gore spomenutog faktora. Vrlo svečana odgovornost počiva na roditeljima u odabiru mjesta stanovanja. Koliko god je to moguće, moraju svoju obitelj držati o ozračju svjetlosti gdje će njihovi osjećaji ostati čisti, a njihova ljubav prema Bogu i jednih prema drugima biti živa. Isti princip odnosi se i na lokacije za naše škole, gdje će se skupljati mlađi i koje će privlačiti obitelji zbog obrazovnih prednosti.

Ne treba štedjeti truda pri odabiru mjesta za naše škole na mjestu gdje će moralno ozračje

biti što zdravije, jer će utjecaji koji prevladavaju ostaviti dubok dojam na mlade i utjecati na oblikovanje njihova karaktera. Iz tog razloga najbolja su mirna i povučena mjesta. Može izgledati da veliki gradovi - poslovna i obrazovna središta - imaju neke prednosti, ali te se prednosti gube kad se sagledaju drugi faktori...

Mladi koji se obrazuju u velikim gradovima okruženi su sličnim utjecajima kakvi su prevladavali prije potopa. Ista načela neobaziranja na Boga i Njegov zakon, ista ljubav prema užicima i udovoljavanje vlastitim željama, ponos i taština, sve je to na djelu i u današnje vrijeme. Svijet se predao užicima; nemoral prevladava; prava slabih i bespomoćnih zanemarena su, a diljem svijeta veliki gradovi gotovo su postali žarišta bezakonja...

Neprestana žudnja za ugodnim zabavama otkriva duboku čežnju duše. No oni koji piju na tom izvoru svjetovnog užitka uvidjet će da je žeđ njihove duše i dalje neutažena. Oni su obmanuti. Pogrešno misle kako je veselje sreća, a kad nestane užbuđenja, mnogi potonu u dubine malodušnosti i očaja. Koje li ludosti ostaviti "Izvor žive vode" i zamijeniti ga "razrušenim zdencima" svjetovnog užitka! Duboko smo svjesni opasnosti koje okružuju mlade u ovim posljednjim danima. Nećemo li stoga one koji dolaze k nama kako bi obrazovali, te obitelji koje su privukle naše škole, držati što je moguće dalje od tih zavodljivih i demoralizirajućih utjecaja? . . .

Priroda ima oplemenjujući utjecaj na čovjeka, i to treba uzeti u obzir prilikom odabira mjesta za školu. Bog je imao u vidu taj princip kad je obučavao ljudе za svoju službu. Mojsije je proveo četrdeset godina u divljini Midjana. Ivan Krstitelj nije bio osposobljen za svoj uzvišen poziv kao Kristov preteča u jeruzalemskim školama kod

velikih ljudi svoga naroda. Otišao je u pustinju gdje ljudski običaji i nauke nisu mogli oblikovati njegov um i gdje je mogao održavati nesmetano zajedništvo s Bogom.

Kad su progonitelji ljubljenog učenika Ivana htjeli ušutkati njegov glas i uništiti njegov utjecaj među ljudima, prognali su ga na otok Patmos. No nisu ga mogli odvojiti od božanskog Učitelja...

Bog želi da cijenimo Njegove blagoslove u djelima koja je stvorio. Koliko djece ima u prenapučenim gradovima koja nemaju ni toliko zelene trave da stanu nogom na nju! Kad bi se mogli školovati na selu, usred ljepote, mira i čistoće prirode, činilo bi im se da su blizu neba. U mirnim mjestima, gdje smo najdalje od pokvarenih načela, običaja i užbuđenja ovog svijeta, i najbliže srcu prirode, Kristova prisutnost postaje stvarnost i On govori našoj duši o svome miru i ljubavi. (*Special Testimonies on Education, str. 37-47*)

Postaviti visoki cilj: nesebična služba

Bog je izvor kako intelektualne, tako i duhovne sile. Najveći ljudi, koji su postigli ono što svijet smatra čudesnim vrhuncima u znanosti, ne mogu se usporediti s ljubljenim apostolom Ivanom ili velikim apostolom Pavlom. Najviši stupanj koji čovjek može dostići postiže se objedinjavanjem intelektualne i moralne sile. (*Special Testimonies on Education, str. 50*)

"Daniel je sjedio kod kraljevih vrata" (*Daniel 2:49*) – na mjestu gdje se donose presude, a njegova trojica prijatelja postali su savjetnici, suci i vladari u unutrašnjosti zemlje. Ti ljudi nisu bili tašti i puni sebe, nego su vidjeli i radovali se što je Bog priznat iznad svih zemaljskih moćnika i što se Njegovo

kraljevstvo veliča iznad svih zemaljskih. (*Special Testimonies on Education, str. 12*)

Svatko treba stremiti onoliko visoko koliko može dostići ujedinjujući ljudsko s božanskom silom.

Mnogi ne postanu ono što bi mogli jer nisu upotrijebili sve svoje snage. Ne oslanjaju se dovoljno na božansku silu. Mnogi su skrenuli sa staze na kojoj su mogli postići pravi uspjeh. Težeći za većom slavom ili ugodnijim poslom, pokušavaju nešto za što nisu sposobni. Mnogi ljudi, koji su nadareni za neki drugi poziv, imaju ambicije da steknu više zvanje, pa se tako događa da onaj tko bi bio dobar poljoprivrednik, zanatlija ili bolničar, postane loš propovjednik, odvjetnik ili liječnik. Drugi pak, koji bi mogli obavljati odgovoran posao, zadovoljavaju se nižim mjestom jer im nedostaje energije, marljivosti, zalaganja ili ustrajnosti.

Moramo pažljivije slijediti Božji plan. Dati sve od sebe u poslu koji nam najviše leži, predati svoje putove Bogu i paziti na znakove Njegove providnosti, to su pravila koja su siguran vodič u izboru zanimanja.

Onaj koji je sišao s Neba da nam bude primjer, proveo je gotovo trideset godina svog života radeći običan, fizički posao. No tijekom tog vremena proučavao je Božju riječ i Njegova djela te pomagao i poučavao sve s kojima je dolazio u dodir. Kad je počeo svoju javnu misiju, prolazio je liječeći bolesne, tješeci žalosne i propovijedajući evanđelje siromašnima. To je posao koji trebaju vršiti i svi Njegovi sljedbenici.

"Nego neka najveći među vama bude kao najmlađi", rekao je, „a predvodnik kao služnik. Jer... Ja sam posred vas kao onaj koji služi“ (*Luka 22:26, 27*). (*Odgoj, str. 267, 268*)

Kršćanski dom

Šestoga dana stvaranja Bog je stvorio prvu obitelj. Budući da je Krist Stvoritelj, On je začetnik obitelji i zna što je najbolje za svakog od njezinih članova. Na početku svoje službe na Zemlji, prvo čudo Isus je učinio na svadbi kad je pretvorio vodu u vino, čime je usrećio novi bračni par. Kristova prisutnost u obitelji najvažniji je čimbenik sreće.

Kršćanin je netko tko slijedi Krista. Stoga, da bismo imali kršćanski dom, trebamo poznavati Isusa i znati kako je živio u svom domu u Nazaretu, malom galilejskom gradu.

Krist je zapravo savršeni primjer i za roditelje i za djecu. Govoreći o Njemu kao djetetu, Luka kaže za Isusa: "A dijete je raslo i jačalo duhom ispunjujući se mudrošću. I milost Božja bijaše nad njim." (Luka 2:40).

S dvanaest godina Krist je pratilo svoje zemaljske roditelje u Jeruzalem kako bi prisustvovali jednom od

najvećih židovskih blagdana: Pashi. Po završetku blagdana roditelji su ga zaboravili u jeruzalemskom hramu gdje je našao učitelje zakona. "I dogodi se da ga nakon tri dana nađu u Hramu gdje sjedi među učiteljima i sluša ih i postavlja im pitanja" o Svetom Pismu (stih 46).

Luka bilježi da se nakon tog događaja Isus vratio u Nazaret sa svojim roditeljima "i bijaše im poslušan" (stih 51). Usprkos svom nekadašnjem položaju u Nebu, Gospodin se podložio Josipu i Mariji, dajući nam tako savršeni primjer poslušnosti djeteta roditeljima.

"Kao što je napredovao u mudrosti i rastu, Isus je napredovao u milosti kod Boga i ljudi. Zadobivao je simpatije svih srca pokazujući da je u stanju suošćeati sa svima. Zahvaljujući ozračju nade i hrabrosti kojim je bio okružen, bio je blagoslov u svakom domu. Često je u sinagogi bio pozvan da subotom čita pouku iz proročkih

spisa, a srca slušatelja bila su oduševljena kad je nova svjetlost zasjala iz poznatih riječi svetog teksta.

"Ipak, Isus je izbjegavao pokazivanje. Tijekom svih godina svog boravka u Nazaretu, ni jednom nije očitovao svoju čudotvornu moć. Nije tražio nikakav visoki položaj niti prisvajao bilo kakve titule. Njegov miran i jednostavan život, pa čak i šutnja Svetog pisma u vezi s Njegovim ranim djetinjstvom, važna su pouka. Što je djetetov život mirniji i jednostavniji - što manje ima umjetnih uzbudućenja i što je više u skladu s prirodom – to će se bolje razvijati njegove tjelesne, umne i duhovne snage.

"Isus je naš primjer. Mnogi sa zanimanjem prate razdoblje Njegove javne službe, a ne zamjećuju pouke iz Njegova djetinjstva. No On je upravo životom u svom domu uzor svoj djeci i mlađima. Spasitelj je živio u siromaštvu da bi nam dao pouku kako i u skromnim uvjetima možemo biti

blisko povezani s Bogom. Živio je da ugodi svom nebeskom Ocu, da Ga časti i proslavi u svakodnevnim okolnostima. Svoj rad započeo je posvećujući se skromnom poslu tesara koji teško radi za svakodnevni kruh. Vršio je Božju službu kad je radio za tesarskim stolom, isto kao i kad je činio čuda pred mnoštvom. I svaki mladić i djevojka, koji slijede Kristov primjer vjernosti i poslušnosti u Njegovu skromnom domu, mogu polagati pravo na riječi koje je Bog preko Svetoga Duha izgovorio o Isusu: ‘Evo sluge mojega, koga podupirem, moga izabranika, u kome duša moja uživa.’ (Izajija 42:1).” (Želja vjekova, str. 74)

Sve do svoje tridesete godine Isus je naporno radio u Josipovoj tesarskoj radionici, dajući svoj doprinos u kućanskim dužnostima i poslovima održavanja svog zemaljskog doma. Potom je napustio svoj dom, otisao je krstiti se kod Ivana Kristelja, pomazan je Svetim Duhom, pripremivši se tako za svoju misiju.

Iz Isusovog života, i života drugih prije Njega – Božjih ljudi poput Abrahama, Izaka, Jakova i njegove djece, Ilike, Elizeja, Davida i mnogih drugih – možemo naučiti da jednostavan život u prirodi najviše doprinosi tjelesnoj radnosti i duhovnom razvoju. Što je obitelj manje okružena gradskom bukom i vrevom, bolje će biti pripremljena za život korisnosti u ovom svijetu i prikladnost za nebeski dom.

Svakodnevna veza s Bogom i prirodom

Nazaret je bio malen grad u Galileji pa je Isus uživao blagodat prirodnog okružja u svom zemaljskom domu. Rano ujutro odlazio je iz kuće kako bi održavao vezu sa svojim nebeskim Ocem usred prirode. Njegova majka Marija bila je Njegov prvi zemaljski učitelj i od nje je učio pouke iz Svetog Pisma.

Premda je Isus bio Bog u tijelu, pokazivao je veliko poštovanje prema svojoj majci i brigu za nju sve do zadnjeg trenutka kad je visio

na križu. Isus je savršeni primjer ljubavi djece prema roditeljima.

Betel

Kršćanski domovi trebaju biti Betel – kuća Božja. Slavljenje Boga, molitva i proučavanje Biblije moraju biti naša svakodnevna vjerska aktivnost želimo li računati na prisutnost Krista i svetih anđela u našoj kući. Posvećenost Bogu, kako pojedinačno tako i obitelji, kao cjeline, bit će snažna obrana svih članova obitelji. “Obitelj koja se moli zajedno, ostaje zajedno”, stara je uzrečica, poznata po svojoj istinitosti.

Naša prva dužnost ujutro je okupiti se oko obiteljskog oltara kako bismo zahvalili Bogu za Njegovu brigu i zaštitu tijekom noći. Melodične i nadahnute pjesme, kratke molitve i proučavanje Biblije treba biti takvo da se vrijeme bogoslužja ne pretvori u zamornu dužnost. Tada, kad članovi obitelji napuste svoj dom da bi krenuli na svoje dužnosti izvan kuće, ponijet će sa sobom nebeski utjecaj kamo god budu isli. To će im biti snažna obrana protiv napada Zloga.

Po povratku kući obitelj se ponovno treba okupiti oko obiteljskog oltara kako bi zahvalili Bogu za Njegove blagoslove tijekom dana. Kad odemo na noćni počinak razmišljajući o Isusu, sljedećeg jutra probudit ćemo se s mislima na Njega.

Kršćanski obiteljski odnosi

Apostoli Pavao i Petar daju nam divne pouke o kršćanskim obiteljskim odnosima.

U 5. poglavlju Poslanice Efezanima Pavao opisuje ozrače kršćanske obitelji: “Govoreći jedan drugome u psalmima i hvalospjevima i duhovnim pjesmama, pjevajući i slažući u svome srcu napjev Gospodinu, zahvaljujući svagda i za sve Bogu i Ocu u ime našega Gospodina Isusa Krista, podlažući se jedan drugome u strahu Božjemu. Žene,

pokoravajte se svojim muževima kao Gospodinu. Jer muž je glava ženi kao što je i Krist glava crkvi; On je i spasitelj tijela. Stoga, kao što je crkva podložna Kristu, tako neka i žene budu svojim muževima u svemu. Muževi, ljubite svoje žene kao što je Krist ljubio crkvu i za nju predao sebe da je posveti i očisti kupelju vode putem riječi, da sebi predvede crkvu slavnu, bez mrlje ili nabora ili nečega takvoga, nego da bude sveta i bez ljage. Tako trebaju muževi ljubiti svoje žene kao svoja tijela. Onaj tko ljubi svoju ženu, sebe ljubi. Jer nitko nikada ne mrzi svoje tijelo, nego ga hrani i njeguje, kao i Krist crkvu. Jer udovi smo tijela njegova, mesa njegova i njegovih kostiju. Zbog toga će čovjek ostaviti svoga oca i majku te prionuti uza svoju ženu, i njih će dvoje biti jedno tijelo. Velika je to tajna, ali ja govorim o Kristu i o crkvi. Dakle, neka svaki od vas ljubi svoju ženu kao sebe samoga, i žena neka poštuje svoga muža.” (Efezanima 5:19–33).

Zamislimo dom gdje svi ukućani uvijek govore “jedan drugome u psalmima i hvalospjevima i duhovnim pjesmama, pjevajući i slažući u svome srcu napjev Gospodinu.” U takav dom sotona uopće nema pristup. Štoviše, članovi obitelji zahvaljavat će “svagda i za sve Bogu i Ocu u ime našega Gospodina Isusa Krista” (stih 20).

U nastavku tih pouka Pavao ide dalje i kaže da se trebamo “podložiti jedan drugome u strahu Božjemu.” Ako smo se podložili Kristu, neće nam biti tako teško podložiti se jedni drugima “u strahu Božjemu” (stih 21).

Pavao potom sljedećim riječima objašnjava tu podložnost kršćanske žene mužu kršćaninu: “Kao što je crkva podložna Kristu, tako neka i žene budu svojim muževima u svemu” (stih 24). S druge strane, muž mora voljeti svoju ženu “kao što je Krist ljubio crkvu i za nju predao sebe” (stih 25). Ženi nije teško podložiti se svome mužu koji ju voli kao što Krist voli crkvu.

Apostol Petar također daje jako važne upute muževima i ženama:

“Isto tako se i vi, žene, pokoravajte svojim muževima; kako bi, ako su neki nepokorni Riječi, ponašanjem žena i bez riječi bili pridobiveni... Jednako i vi, muževi, živite s njima prema spoznaji iskazujući ženi čast kao slabijem sudu, kao subaštinici milosti života: da ne budu sprječene vaše molitve. Konačno, budite svi jedne misli, suosjećajni, puni bratske ljubavi, budite milosrdni, budite uljudni; ne vraćajte zlo za zlo, ili uvredu za uvredu; naprotiv: blagoslivljajte znajući da ste na to pozvani, da baštinite blagoslov.” (*1. Petrowa 3:1, 7–9*).

Iz ovog biblijskog teksta možemo vidjeti sljedeće:

- Žene kršćanke trebaju biti pokorne svojim muževima koji su kršćani.
- Muž-kršćanin treba iskazati čast svojoj ženi “kao slabijem sudu” jer su oboje baštinici milosti života.
- Budu li ispunjeni ti uvjeti, neće biti “sprječene” njihove molitve.
- Muž i žena trebaju biti “jedne misli”, biti suosjećajni jedno prema drugome, milostivi, ljubazni, ne vraćati zlo za zlo ni uvredu za uvredu.
- Budu li se vladali kao što to Krist traži, baštinit će blagoslov.

Roditelji i djeca

Nakon što je dao upute roditeljima vezano uz njihove međusobne odnose, Pavao govori kakvi trebaju biti odnosi između roditelja i djece:

“Djeco, slušajte svoje roditelje u Gospodinu, jer to je pravedno. Poštuj oca svojega i majku — to je prva zapovijed s obećanjem: da ti dobro bude i da dugo živiš na zemlji. A vi, očevi, ne razdražujte djece svoje, nego ih odgajajte stegom i opomenom Gospodnjom” (*Efežanima 6:1–4*).

U Kološanima 3:18–21 apostol Pavao sažeto govori kakvo treba biti kršćansko ponašanje cijele obitelji:

“Žene, pokoravajte se svojim muževima, kao što dolikuje u Gospodinu. Muževi, ljubite svoje žene i ne budite osorni prema njima.

Djeco, slušajte roditelje u svemu — jer to je ugodno Gospodinu. Očevi, ne razdražujte svoje djece da ne klonu duhom.”

“Roditelji imaju pravo na ljubav i poštovanje više od ijedne druge osobe. Sam Bog, koji ih je učinio odgovornima za duše povjerene njihovoј brizi, odredio je da roditelji u prvim godinama dječjeg života budu pred djeecom Njegovi predstavnici. Onaj tko odbacuje zakoniti autoritet svojih roditelja, odbacuje Božji autoritet. Peta zapovijed traži od djece ne samo da iskazuju poštovanje svojim roditeljima i da im budu poslušni, već da im iskazuju ljubav i nježnost, da olakšaju njihove brige, da čuvaju njihov ugled, te da im pruže potporu i utjehu kad ostare. Ona također uključuje i iskazivanje poštovanja propovjednicima, vođama i svima ostalima kojima je Bog dao autoritet.

“To je, kaže apostol, ‘prva zapovijed s obećanjem’ (*Efežanima 6:2*). Izraelcima, koji su očekivali skri ulazak u Kanaan, ona je predstavljala jamstvo dugog života u toj dobroj zemlji. Ali ona ima i šire značenje i odnosi se na cijeli Božji Izrael, obećavajući vječni život na zemlji oslobođenoj prokletstva grijeha.” (*Patrijarsi i proroci*, str. 308.)

Krist: središte obitelji i crkve

“Što je to što uzrokuje razdor i neslogu? To je rezultat života bez Krista. Ako smo udaljeni od Njega, gubimo ljubav prema Njemu i postajemo hladni prema Njegovim sljedbenicima. Što su svjetlosne zrake udaljenije od svog središta, to je veća razdaljina među njima. Svaki vjernik je poput zrake svjetlosti koja dolazi od Krista - Sunca pravednosti. Što smo bliže Kristu, središtu sve ljubavi i svjetlosti, veća će biti naša ljubav prema Njegovim svjetlonošama. Kad se sveti približe Kristu, nužno će biti privučeni bliže i jedni drugima, jer će posvećujuća Kristova milost povezati njihova srca. Ne možete voljeti Boga, a ipak ne voljeti svoju braću.” (*Ye Shall Receive Power*, str. 87)

“Uzrok razdora i nesloge u obiteljima i crkvi je odvajanje od Krista. Ako se približimo Kristu, približit ćemo se i jedni drugima. Tajna istinskog jedinstva u crkvi i u obitelji nije u diplomaciji, vještoj upravi ili nadljudskim naporima da se nadvladaju teškoće - mada je i to itekako potrebno - već u jedinstvu s Kristom.

Zamislite veliki krug s čijeg se ruba mnoštvo linija pruža prema središtu. Što su te linije bliže središtu, bliže su i jedna drugoj.

Tako je i u kršćanskom životu. Što bliže dođemo Kristu, bliže ćemo biti i jedni drugima. Bog se proslavlja kad je Njegov narod jedinstven i složno radi.” (*Mind, Character, and Personality*, sv. 2, str. 501, 502)

“Draga braćo, propovijedajte Krista... Pero nadahnuća zapisalo je riječi koje je Krist izgovorio kako bi oni koji vjeruju u Njega mogli drugima dati riječi koje je On dao njima. Propovjednici trebaju iznijeti pred ljudi pouke koje treba provesti u život u obitelji.” (*The Ellen G. White 1888 Materials*, str. 1253)

Svjetionici svijetu

“Misija kršćanskog doma nije ograničena samo na članove obitelji. Kršćanski dom treba biti uzor, zorno pokazujući odlike pravih životnih načela. Takva slika će biti sila na dobro u svijetu. Utjecaj pravog doma na ljudska srca i život daleko je moćniji od bilo koje propovijedi koja se može održati. Kao mladi izlaze iz takvog doma, prenose drugima pouke koje su tamo naučili. Na taj način u druge se obitelji uvode plemenitija životna načela, a u društvu djeluje utjecaj koji moralno uzdiže ljudе.

“Postoje mnogi kojima svoj dom možemo učiniti blagoslovljениm mjestom. Naše društvene zabave ne bi se trebale povoditi za onim što diktiraju svjetovni običaji, već po Kristovom Duhu i po nauku Njegove riječi... Koliko bi takva dobrodošlica mogla oraspoložiti i ohrabriti misionare - medicinsku sestru ili učitelja - brigom opterećenu majku koja naporno

radi, ili nemoćne i stare, često bez vlastitog doma, koji se bore sa siromaštvom i многим nedaćama.

“A i onomu koji ga pozva govoraše: Kad prieđeš objed ili večeru, ne zovi prijatelje svoje ni braću svoju ni rodbinu svoju ni bogate susjede, da i oni tebe ne pozovu zauzvrat pa ti to bude naknada. Nego kad prieđeš gozbu, zovi siromašne, kljaste, hrome, slijepе. I blažen ćeš biti jer ti nemaju čime uzvratiti. Uzvratit će ti se naime o uskrsnuću pravednih.” (Luka 14:12-14).

“Primanje takvih gostiju neće vam biti velik teret. Za njih nećete trebati dobro osmišljenu ili skupu zabavu, niti uložiti poseban trud u vanjski izgled. Toplina srdačne dobrodošlice, mjesto uz vaš kamin, stolac uz vaš stol, prednost sudjelovanja u blagoslovu obiteljske molitve, za mnoge će biti djelić neba na zemlji.

Naše suošćeње mora se protezati izvan granica našeg *ja* i zidova koji okružuju našu obitelj. Pružaju se dragocjene mogućnosti onima koji svoje domove učine blagoslovom za druge. Društveni utjecaj je čudesna moć. Možemo ga, ako to želimo, iskoristiti kao sredstvo da pomognemo onima koji žive oko nas.

“Naši domovi trebaju biti utočište za mlade koji su u iskušenju. Mnogi stoje na raskršću. Svaki utjecaj, svaki utisak, odlučujući su za izbor koji će učiniti i koji će oblikovati njihovu sudbinu ovdje i za vječnost. Zlo ih poziva; njegova mjesta su sjajna i privlačna; na svakom uglu ih dočekuje dobrodošlica. Svuda oko nas su mladi koji nemaju obiteljski dom, te mnogi u čijim domovima nema sile koja bi ih moralno uzdigla, pa mladi tonu u zlo. Odlaze u propast pred samim našim vratima.

Ti mladi trebaju ispruženu ruku punu suošćanja. Ljubazne riječi izgovorene jednostavno, sitne pažnje iskazane na jednostavan način, odagnat će oblake iskušenja i sumnje koji se nadvijaju nad dušom. Iskreno suošćeњe koje potječe s neba ima moć koja može otvoriti vrata srca kojem je potreban

“Zamislite veliki krug s čijeg se ruba mnoštvo linija pruža prema središtu. Što su te linije bliže središtu, bliže su i jedna drugoj. Tako je i u kršćanskom životu. Što bliže dodemo Kristu, bliže ćemo biti i jedni drugima.”

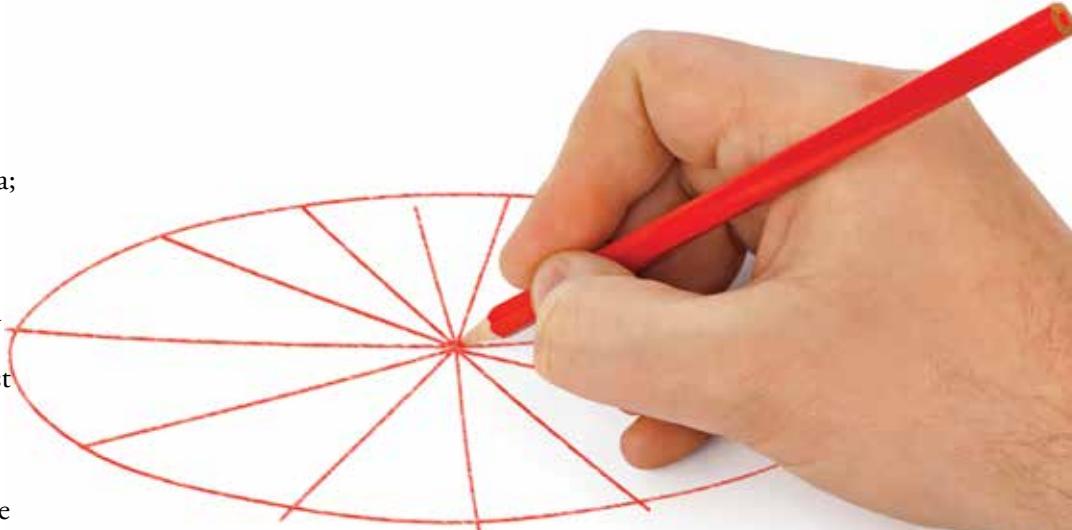
miomiris riječi nalik Kristovim i jednostavan, nježan dodir duha Kristove ljubavi. Pokažemo li zanimanje za mlade, pozovemo li ih u svoju kuću i okružimo ih prijateljskim i dobrim utjecajem, mnogi će rado usmjeriti svoje stope na put koji vodi gore.

Naše vrijeme ovdje je kratko. Možemo proći kroz ovaj svijet samo jednom; i dok prolazimo, iskoristimo život na najbolji mogući način. Posao na koji smo pozvani ne zahtijeva bogatstvo, ili društveni položaj, ili veliku sposobnost, već zahtijeva ljubazan, samopožrtvovan duh i nepokolebljivu namjeru. Svetiljka, ma koliko bila malena, ako stalno gori, može biti sredstvo koje će zapaliti mnoge druge svjetiljke. Naša sfera utjecaja može se činiti uskom, naša sposobnost malenom, naše prilike rijetkima, naša postignuća ograničenim; pa

ipak, imamo čudesne mogućnosti ako vjerno iskoristimo mogućnosti našeg vlastitog doma. Otvorimo li svoje srce i dom božanskim načelima života, postat ćemo provodnici za strujanja životvorne sile. Iz naših domova će teći potoci ozdravljenja, donoseći život, ljepotu i plodnost tamo gdje sada vlada jalovost i oskudica.” (Zdravlje i sreća, str. 352-355)

Ako, Božjom milošću, mi kao Njegova djeca razmotrimo ozbiljno ove nadahnute upute, naše će obitelji biti najmoćnija propovijed za ljudе izvana i sigurno ćemo primiti baštinu obećanu vjernima.

Neka Gospodin udijeli to iskustvo svima nama koji sudjelujemo u ovom molitvenom tjednu!

Cjelovit odgoj: tjelesni, umni i duhovni

Prije nekoliko godina, zahvaljujući zdravstveno-misionarskom programu, jedan je mladić postao štovatelj subote. Bio je oduševljen porukom koju je čuo i želio je postati dobar u tome, ali je imao ozbiljan nedostatak: vrlo slabo obrazovanje. Nakon što se jako trudio prolazeći kroz misionarsku obuku, uspio je na neko vrijeme uči u biblijski rad. Međutim, ono što je doista želio bio je studij medicine. Kad je to spomenuo prijatelju liječniku, liječniku se sažalio, ali nije ga htio obeshrabriti. Umjesto toga podsjetio je mladića koliko je studij medicine težak, a zatim mu predložio da se najprije pripremi za to tako što će godinu dana živjeti po savjetima danim u Duhu proroštva - uključujući ispravnu prehranu, svakodnevnu tjelovježbu, odgovarajuće vrijeme spavanja, umjerenost i povjerenje u Boga. Za divno čudo, nakon što je pažljivo

slijedio prijateljev savjet, mladić je uspio završiti obrazovni program i obuku koja (u Americi i Kanadi) prethodi studiju medicine, te potom upisati studij medicine koji mu sasvim dobro ide.

Ova istinita priča zorno dočarava koliko je u procesu odgoja i obrazovanja važno imati u vidu cjelokupnu ličnost. Potpun odgoj i obrazovanje nešto je više od samog umnog treninga i običnog usvajanja informacija.

Božji plan

Stvoriteljev plan za čovječanstvo obuhvaća cijelo biće. Kad je Bog, stvarajući čovjeka, udahnuo u prvo ljudsko biće dah života, nastala je potpuna osoba, načinjena "na Božju sliku" (*Postanak 1:27*). "Kad je Adam izišao iz Stvoriteljeve ruke, po svojoj je tjelesnoj i duhovnoj prirodi, te po svome umu, bio nalik

svome Stvoritelju." (*Odgoj*, str. 15)

Grijeh je doveo do toga da smo u velikoj mjeri izgubili sličnost s Bogom koju smo imali u početku. No obećanje o otkupljenju uključuje i obnovu. Apostol se molio "da se sve vaše, duh i duša i tijelo, besprijekornim sačuva za dolazak Gospodina našega, Isusa Krista" (*1. Solunjanima 5:23*).

Kršćanski odgoj teži za sveobuhvatnim razvojem cijelog bića, stremeći visokom idealu koji je Bog imao za svoja stvorenja. On nam kaže: "Jer kao što su nebesa viša od zemlje, tako su moji putovi viši od vaših putova i moje misli od vaših misli." (*Izajja 55:9*). "Naše zamisli o odgoju su odviše skučene i nisko postavljene. Potreban nam je širi vidik i viši cilj. Pravi odgoj... uključuje skladan razvoj svih tjelesnih, umnih i duhovnih sposobnosti." (*Odgoj*, str. 13)

Budući da Božji plan uključuje

cjelokupnu osobu, njezino tijelo, duh i dušu, naš prioritet treba biti da vjerno slijedimo Njegove upute. "Istinski uspjeh u odgoju ovisi o vjernosti s kojom ljudi provode Stvoriteljev plan." (*Patrijarsi i proroci*, str. 595)

Fizička snaga

Nedavna istraživanja uspoređivala su uspjeh studenata na fakultetu s njihovom fizičkom aktivnošću. Znanstvenici su došli do zaključka da su studenti, koji su bili izrazito fizički aktivni, imali znatno više ocjene od studenata koji nisu intenzivno trenirali. (Coe, Dawn P., et al., „Effect of physical education and activity levels on academic achievement in children“, *Medicine and Science in Sports and Exercise* 38.8 [2006]; 1515.)

Postoji snažna veza između zdravlja tijela i zdravlja duha. Potpun odgoj mora stoga početi s uvježbavanjem našeg tijela.

Na samom početku, kad je stvarao okružje za prve ljude, "uze Gospodin Bog čovjeka i smjesti ga u Edenski vrt da ga obrađuje i čuva" (*Postanak* 2:15). Edenski vrt nije bio samo mjesto, već sustav – način života. "Odgojni sustav uspostavljen u početku svijeta trebao je biti model za ljude u svim budućim vremenima. Kao zoran primjer tih načela, u Edenu, domu naših praroditelja, uspostavljena škola-uzorak. Edenski vrt bio je učionica, priroda je bila udžbenik, sam Stvoritelj bio je učitelj, a rodonačelnici ljudske obitelji bili su učenici." (*Odgoj*, str. 20)

Taj sustav je sam po sebi toliko važan da nam se savjetuje u vezi s osnivanjem naših ustanova: "Poučavanje zemljoradničkim vještinama trebalo bi biti osnova obrazovanja u našim školama. To je prvi posao kojim bi se trebalo pozabaviti." (*Svjedočanstva*, vol. 6, str. 179)

Primjeri iz Biblije

Biblija opisuje mnoge izvrsne primjere velikih vođa i učitelja čija

je praktična obuka bila značajan dio njihova rada i pripreme za vođenje i poučavanje drugih.

Elizej je ostavio svoj poljodjelski plug, nastavio je svoj život vjerno služeći Iliju obavljanjem skromnih zadataka prije nego što je dobio dvostruki dio Ilijina duha, te započeo važno razdoblje odgojno-obrazovnog rada u Izraelu, vodeći proročke škole.

Apostol Pavao postao je ugledan u židovskom narodu, mladi čovjek koji obećava, sjajna intelektua i nesalomljive hrabrosti i energije. Bio je živi dokaz dobro zaokružena obrazovanja u koje je lako uklopio zanat izrađivača šatora kako bi se mogao uzdržavati fizičkim radom kad god se ukaže potreba. Sve te sposobnosti iskoristio je u svom radu kao najveći misionar u povijesti kršćanstva.

Isus, najveći Učitelj, proveo je svoju mladost i prve godine muževnog doba radeći fizički posao, povezujući ga s vježbanjem umnih sposobnosti. Čak i tijekom nekoliko godina svoje aktivne službe, Njegove su ruke više bile zaposlene liječenjem bolesnih i invalidnih osoba nego Njegov glas propovijedanjem mnoštvu.

Praktičan rad

Istraživanja su pokazala da rad vlastitim rukama potiče intelektualni razvoj, što dovodi do općenito veće sposobnosti za rad u raznim područjima. Jedan znanstveni rad zaključuje da je "rad vlastitim rukama u 'stvarnom svijetu' u trodimenzionalnom okružju nužan preduvjet za potpuni kognitivni i intelektualni razvoj." (Aric Sigman: *Practically Minded; The benefits and mechanisms associated with a craft-based curriculum*, 2008.)

Ima nešto u praktičnom radu rukama što razvija važne živčane puteve u mozgu, i što koristi čovjeku, u mnogim područjima, više nego što možemo shvatiti. Stoga, obrazovanje koja ne osposobljava učenika za vještinu praktičnog rada rukama, ne može se smatrati potpunim.

"Praktičan rad potiče točnije opažanje i neovisno mišljenje. Ako se ispravno izvodi, razvit će tu praktičnu mudrost koju zovemo zdravim razumom. Takav rad razvija sposobnost planiranja i izvođenja, jača hrabrost i upornost, i zahtijeva taktičnost i vještinu." (*Odgoj*, str. 220)

U sustavu koji nam je Bog dao, poljoprivreda je vrlo važan aspekt fizičkog treninga. "Učenicima treba dati praktično znanje iz zemljoradnje. To će mnogima biti od neprocjenjive koristi u budućem radu... Zemljoradnja će im dati mogućnost da se sami uzdržavaju... Trebamo tako odgojiti mlade da se vole baviti zemljoradnjom." (*Counsels to Parents, Teachers, and Students*, str. 311)

Ispravna priprema za praktičan rad, uključujući poljodjelstvo, toliko je važna u odgoju da Gospod kaže: "Neki ne cijene vrijednost bavljenja poljoprivredom. Takvi ljudi ne bi trebali raditi planove za naše škole, jer će biti kočnica napretku u pravom smjeru." (*Svjedočanstva*, sv. 6, str. 178)

Zanati

"Da bi čovjek razvio jak i dobro uravnotežen karakter, moraju se vježbati i razvijati i umne i fizičke sposobnosti... Svatko treba naučiti raditi neki fizički posao kojim će se moći uzdržavati u slučaju potrebe." (*Patrijarsi i proroci*, str. 601)

Budući da Božji plan uključuje cjelokupnu osobu, njezino tijelo, duh i dušu, naš prioritet treba biti da vjerno slijedimo Njegove upute.

Ponekad se možemo naći u iskušenju da na fizički posao gledamo kao na nešto što treba izbjegći ako je ikako moguće. No rečeno nam je da čak i "kad bi bilo sigurno da netko nikada neće trebati pribjeći fizičkom radu kako bi zarađivao za život, ipak ga treba naučiti raditi." (*Patrijarsi i proroci*, str. 601) "Kad bi naše škole bile ustrojene po planu koji smo spomenuli, ne bi danas bilo toliko ljudi neuravnotežena uma." (*Svjedočanstva*, sv. 3, str. 153)

Nažalost, u obrazovanju naših mlađih fizička obuka često se zapostavlja. "Neprestano učenje, kao što se to danas zahtijeva u školama, onesposobljava mlade za praktičan život. Ljudski um će uvijek biti aktivran. Ako nije aktivran u pravom smjeru, bit će aktivran u krivom." (*Svjedočanstva*, sv. 3, str. 153)

"Kako bi se sačuvao uravnotežen um, u školama treba povezati rad i učenje... Svakog dana dio vremena treba posvetiti radu kako bi se fizičke i umne sposobnosti ravnomjerno razvijale." (*Svjedočanstva*, sv. 3, str. 153)

Ustanove koje su prihvatile taj savjet, u pravilu su posvetile pola dana fizičkom radu.

Zasigurno će se vidjeti dobrobit toga ako se odvoji vrijeme za fizički rad. "Bude li se postupalo po tom planu, učenici će imati gibak duh i oštrinu misli pa će u određenom im vremenu odraditi više umnog posla nego što bi to bio slučaj da su samo učili." (*Svjedočanstva*, sv. 6, str. 180)

Oština uma

Pojava Internet tražilica dovela je do problema u suvremenom društvu. Ljudi su se navikli da u svaku dobu, ako nešto žele saznati, jednostavno mogu utipkati nekoliko riječi u za to predviđenu "kućicu" na ekranu pa će odmah dobiti odgovor. No to negativno utječe na naš um. Budući da znamo kako su nam sve informacije praktički istog trena dostupne, sve

manje ćemo pamtitи podatke i sve manje se posvećivati temeljitom istraživanju neke zadane teme.

Jedan istraživački tim kaže sljedeće: "Čini se da je dolazak 'informacijskog doba' stvorio generaciju ljudi koji misle da znaju više nego ikada prije, dok zapravo njihovo oslanjanje na Internet znači da možda manje nego ikada znaju o svijetu koji ih okružuje." (Daniel M. Wegner i Adrian F. Ward: *How Google Is Changing Your Brain, The Scientific American*, prosinac 2013.)

Sdruge pak strane, duhovne stvari zahtijevaju marljivost i predanost u proučavanju. Moramo stjecati znanje korak po korak, pažljivo istražujući, uz molitvu. "Propis na propis, propis na propis, pravilo na pravilo, pravilo na pravilo, malo ovdje i malo ondje" (Izajai 28:10).

"O, dubino bogatstva i mudrosti i znanja Božjega! Kako li su nedokučivi njegovi sudovi i neistraživi putovi njegovih!" (Rimljani 11:33). "Nehajni nikada neće biti nagrađeni oštrom i jasnom spoznajom istine... Ne možemo očekivati da ćemo doći do duhovne spoznaje bez ozbiljnog truda... Vrlo je važno da i stari i mlađi ne samo čitaju Božju riječ, već da ju proučavaju svim srcem, moleći se i tražeći istinu kao skriveno blago." (Kristove priče, str. 111)

Proučavanje Biblije nije samo pronalaženje informacija. "Um će se razvijati samo ako ga koristimo za istraživanje povezanosti raznih biblijskih tema, uspoređujući jedan zapis s drugim, jednu duhovnu stvar s drugom." (Poruke mlađima, str. 262) Dok tražite odgovore, stvarate nove veze u mozgu i jačate snagu uma.

Jedna mlada osoba, s kojom sam proučavao Bibliju, imala je izvanredno iskustvo koje potvrđuje tu tvrdnju. Nije bila završila srednju školu i trebala je učiti za test kojim bi dokazala svoje znanje (tzv. test ekvivalentnosti u Americi), na

kojem je već jednom bila pala. U međuvremenu smo počeli sustavno proučavanje Biblije, a ona je počela proučavati Božju riječ za sebe. Nekoliko mjeseci nakon toga neočekivano je dobila priliku polagati test kojim bi dokazala da ima odgovarajuće srednjoškolsko znanje. Bez ikakve šanse za pripremu, otišla je i položila taj ispit. Kad je dobila rezultate, došla je k meni vrlo uzbudjena da mi kaže kako je prošla s visokom ocjenom. Čvrsto je vjerovala da je taj uspjeh rezultat proučavanja Biblije koje je povećalo njezine umne sposobnosti.

Kompletna edukacija uključuje marljivo učenje, ustrajnost i mentalnu disciplinu. Te osobine su nužne za uspjeh u životu, a proučavanje Biblije pomaže u razvijanju tih osobina. "Proučavanje Biblije jača intelekt daleko više nego proučavanje bilo kojeg drugog područja. Kakvo li široko polje za istraživanje mlađi mogu naći u Božjoj riječi! Um može ponirati sve dublje i dublje istražujući Bibliju, skupljajući snagu sa svakim nastojanjem da shvate istinu; pa ipak, iznad svega toga još uvijek je beskonačnost." (Poruke mlađima, str. 253)

Duhovna snaga

Proučavanje Svetog Pisma donosi i dublje koristi. Ulaganje truda kako bismo svoj um ispunili Božjom riječju donosi moralnu izdržljivost duši. Psalmist je rekao: "U srce sam svoje sakrio riječ tvoju da protiv tebe ne sagriješim" (Psalm 119: 11). Kad "sakrijemo" Božju riječ u svoje srce, to mijenja našu narav, tako da smo sve manje i manje podložni kušnji. "Dobro poznavanje Svetog pisma izoštrava našu moć rasuđivanja te jača dušu protiv Sotonih napada." (Poruke mlađima, str. 397). Stoga, duboko i dobro poznavanje Biblije bitan je dio cjelovitog odgoja, jer donosi duhovnu i moralnu dobrobit.

Često mislimo da je odgojno-obrazovni proces punjenje našeg

uma informacijama, no kako je važno ići dublje od toga. "Gle, ti žudiš za istinom u nutrinji; i na skrivenu ćeš mjestu učiniti da spoznam mudrost" (*Psalam 51:6*). "(Moralni) zakon je izraz Božje misli; kad ju primimo po Kristu, Božja misao postaje naša misao. Ona nas uzdiže iznad moći naših urođenih želja i sklonosti, iznad kušnja koje nas navode na grijeh." (*Želja vjekova*, str. 308). "(Božja) riječ uništava našu urođenu tjelesnu prirodu i daje nam nov život u Kristu Isusu... Zahvaljujući preobražavajućem djelovanju Njegove milosti, u učeniku se obnavlja Božja slika i on postaje novo stvorenje." (*Želja vjekova*, str. 391).

"Dajući nam prednost i čast da proučavamo Njegovu riječ, Gospod je stavio pred nas bogatu trpezu... Hraneći se tom riječju, naša se duhovna snaga povećava; rastemo u milosti i spoznaji istine." (*Counsels to Parents, Teachers, and Students*, str. 207). To djelo je usko povezano s porukom za posljedne dane, kad se Božji narod zapečaćava, "utvrđivanjem u istini, intelektualno i duhovno, tako da ih ništa ne može pomaknuti." (*Biblijski komentari*, sv. 4, str. 1161).

Kad shvatimo Kristovu ljubav, "mi ljubimo Njega zato što je On prvi ljubio nas" (1. *Ivanova* 4:19).

Kad spoznamo "ljubav Kristovu", možemo biti ispunjeni "svom puninom Božjom" (*Efežanima* 3:19). "Ljubav, temelj stvaranja i otkupljenja, temelj je i istinskog odgoja... Nesebičnost je temelj svakog istinskog napretka. Nesebičnom službom sve ćemo svoje sposobnosti uzdići na najviši stupanj." (*Odgoj*, str. 16).

Duhovna središnja točka odgoja ima viši cilj nego što to sada možemo u potpunosti shvatiti. "Božji ideal za Njegovu djecu viši je nego što to može zamisliti i najveći ljudski um. Cilj koji treba dostići je sličnost Bogu." (*Odgoj*, str. 18).

Kao duhovno djelo, odgoj će se nastaviti i nakon ovog svijeta. "Proces odgoja započet ovdje neće biti dovršen tijekom zemaljskog života; nastaviti će se kroz cijelu vječnost, stalno će napredovati i nikad neće biti dovršen." (*Svjedočanstva*, vol. 8, str. 328).

Zauzeti svoje mjesto

Danas su nam jako potrebni energični mladi ljudi "koji se ne daju ni kupiti ni prodati," "koji su do dna duše vjerni i pošteni," "koji se ne boje nazvati grijeh njegovim pravim imenom," "čija je savjest tako vjerna dužnosti kao magnetna igla polu," i "koji će stati na stranu pravde pa makar se nebo srušilo." (*Odgoj*, str. 57).

Ali kako možemo razviti takav karakter? On "nije rezultat slučajnosti, niti se dobiva zahvaljujući posebnoj naklonosti ili daru Providnosti. Plemenit karakter rezultat je samodiscipline, podređivanja niže prirode višoj, predavanja vlastitog *ja* u službu ljubavi Bogu i ljudima." (*Odgoj*, str. 57).

Sada živimo gotovo stotinu godina nakon događaja koji su doveli do nastanka Reformnog pokreta. Kad razmišljamo o toj činjenici, moramo se zapitati što smo učinili da bismo ubrzali dolazak našega Gospoda. Što možemo učiniti sada da bismo

se iskupili za izgubljeno vrijeme. Odgovor glasi: "S takvom vojskom radnika kao što je naša omladina, ako ih se pravilno obuči, kako bi se brzo cijelome svijetu mogla prenijeti vijest o razapetom i uskrsnulom Spasitelju koji ubrzo dolazi! Kako bi brzo mogao doći kraj – kraj patnjama, žalosti i grijehu!" (*Odgoj*, str. 271).

Današnji svijet vapi za "velikim djelom reformacije," "a to djelo obnove - fizičke, umne i duhovne - može se izvršiti samo Kristovom milošću." (*Zdravlje i sreća*, str. 143).

U današnje vrijeme stoga "trebamo shvatiti, kao nikada ranije, što je istinska znanost odgoja i obrazovanja. Ako to ne shvatimo, nikada nećemo dobiti mjesto u Božjem kraljevstvu. 'A ovo je život vječni: da upoznaju Tebe, jedinoga istinskog Boga, i koga si poslao - Isusa Krista' (*Ivan* 17:3). Ako je to cijena neba, ne treba li stoga naš odgojno-obrazovni proces biti vođen u tom smjeru?" (*The Christian Educator*, 1. kolovoza 1897.).

Posao koji стоји пред nama је nastojanje да се постigne cjelovit odgoj – tjelesni, umni i duhovni – како за нас, тако и за наšu djecu i mlade. "Prije nego što budemo u stanju odnijeti sadašnju istinu u svoj njezinoj punini u druge zemlje, moramo najprije "izlomitи svaki jaram." Moramo usvojiti istinsko obrazovanje i provoditi га у Božjoj mudrosti, а не по mudrosti ovog svijeta. Bog poziva glasnike који ће бити истински reformatori. Moramo neprestano educirati и obučavati како бисмо припремили ljudе који ће shvatiti poruku и потом ту poruku prenijeti svijetu." (*The Review and Herald*, 6. veljače 1908.).

Obratiti srce otaca k djeci

Slika spokojnog doma

Psalmist kaže: "Evo, djeca su baština Gospodinova, i plod utrobe nagrada je njegova. Kao strijele u ruci junaka, takva su djeca mladosti. Sretan je čovjek koji njima napuni svoj tobolac: neće se oni osramotiti, nego će s neprijateljima na vratima zboriti." (*Psalam 127:3–5*).

Kako bismo shvatili da su djeca Gospodinova baština, ovi nas stihovi podsjećaju da naša djeca nisu naše vlasništvo. Uvijek moramo imati na umu da naša djeca pripadaju Bogu. Ipak, poput strijela, djeca trebaju jasan smjer. Kakva li se samo nesreća može dogoditi ako strelica nema pravi cilj! Stoga, doista imamo svečanu odgovornost usmjeriti svoju djecu na Božji put.

Psalmist je izrekao još jedan

blagoslov: "Blagoslovjen je svaki koji se boji Gospodina; koji hodi njegovim putovima... Žena će ti biti kao plodna loza uz krila tvoje kuće, a tvoja djeca kao stabljike masline oko stola tvojega" (*Psalam 128:1, 3*). Doista treba biti zahvalan čovjek čija se žena radosno privija uz njega poput nježne loze. Takav znak ljubavi dokaz je da je on, u Gospodnjem strahu i milosti, uspio zadobiti njezino povjerenje u tolikoj mjeri. No djeca nisu opisana kao loze; oni su se okupili kao zasebne male biljke, s nadom i budućnošću koja pripada njima. Kako li je znakovito da su oni "mladice masline" koje nose u sebi sok maslinova stabla koje simbolično predstavlja Svetoga Duha (*Zaharija 4:11–14*), zahvaljujući molitvama i usrdnim naporima posvećenih roditelja.

Gdje smo mi danas?

Prizor opisan u gornjem tekstu doista je lijep, ali je, nažalost, u današnje doba vrlo rijedak. Moramo se suočiti sa stvarnošću koja uglavnom vlada u današnjem suvremenom društvu:

"Ima naraštaj koji proklinje svoga oca i ne blagoslivlja svoju majku. Ima naraštaj koji je čist u vlastitim očima, a nije još opran od svoje prljavštine. Ima naraštaj, o kako su uzносите oči njihove i kapci im podignuti! Ima naraštaj kojemu su zubi kao mačevi i očnjaci kao noževi, da požderu uboge sa zemlje i potrebite između ljudi. Pijavica ima dvije kćeri, koje vase: "Daj, daj!"" (*Izreke 30:11–15*).

Ipak, po Božjoj milosti, čak i uz sav taj metež postoji jedna čudesna

poruka nade koju treba prenijeti ljudima:

“Prorok Malahija kaže: ‘Evo, poslat ću vam proroka Iliju prije negoli dođe velik i strašan dan Gospodinov: on će obratiti srce otaca k djeci, i srce djece k njihovim očevima, da ne dođem i ne udarim zemlju prokletstvom’ (*Malahija 4:5, 6*). Ovdje prorok opisuje obilježja tog djela. Oni koji trebaju pripremiti put za drugi Kristov dolazak predstavljeni su vjernim Ilijom, kao što je i Ivan došao u Ilijinom duhu da bi pripremio put za prvi Kristov dolazak. Mora se obznaniti veliko djelo reforme i probuditi i potaknuti javno mnjenje.” (*Svjedočanstva, sv. 3, str. 62*).

Da, u Knjizi proroka Malahije nalazimo dobro poznato proročanstvo, plemenito nastojanje. Koliki danas čeznu za tim da vide plemenitu i poslušnu djecu u naraštaju koji je, nažalost, opisan kao doba kada će “u posljednjim danima nastati... teška vremena. Jer ljudi će biti sebeljupci, srebroljupci, hvalisavci, oholice, hulitelji, roditeljima neposlušni, nezahvalni, nesveti, beščutnici, nepomirljivci, klevetnici, neobuzdani, surovi, nedobroljubivi, izdajice, nepromišljenici, umišljenici, ljubitelji užitaka više nego ljubitelji Boga” (*2. Timoteju 3:1–4*)! Čini se nemogućim. Kako se to ikada može dogoditi?

Živjeti po “zlatnom pravilu”

Većina od nas složila bi se da su kućna pravila apsolutno nužna za učinkovito vođenje sretnog i mirnog doma. Ipak, možda je najvažnije “pravilo” autoriteta da roditelji stalno trebaju vježbati poznato “zlatno pravilo” u odnosu na mlađe koji su im povjereni. Gospod nam daje svevremenski nalog, zapisan ne samo jednom u Bibliji: “I kako želite da ljudi vama čine, tako činite i vi njima” (*Luka 6:31*). “Sve, dakle, što želite da ljudi

vama čine, činite i vi njima. To je, doista, Zakon i Proroci” (*Matej 7:12*).

Postoje mnoge olupine čovječanstva u ovom tužnom svijetu, mnoge frustrirane duše koje se suočavaju s oštrim preprekama kao odrasli, koje su često posljedica nedostatka pravog odgoja u mladosti. Možda im se kao djeci dopuštao da rade što god žele, pa su kasnije kao odrasli ljudi neizbjježno morali doživjeti grubo buđenje iz sna kad su shvatili da im se drugi ne klanjaju i ne udovoljavaju njihovim hirovima kao njihovi roditelji.

Zašto se to događa?

“Neka djeca, kad malo odrastu, smatraju kako se samo po sebi razumije da mora biti onako kako to oni hoće, te da se roditelji moraju pokoriti njihovim željama, dvoriti ih i brinuti se o njima. Ne vole kad ih se obuzdava, a kad su dovoljno stari da mogu pomoći svojim roditeljima, ne pomažu koliko bi trebali. Pošteđeni su odgovornosti pa odrastaju beskorisni i u kući i izvan nje. Nemaju snage ni izdržljivosti. Roditelji su se mučili i žrtvovali se za njih da bi oni odrasli u lijnosti, nenaviknuti na red, vrednoću i štedljivost. Nisu naviknuti na samoodrivanje, već ih se mazilo, popuštao im se, udovoljavalo se njihovu apetitu, što je rezultiralo oslabljenim zdravljem. Loše se vladaju i imaju neugodno ponašanje. Oni sami su nezadovoljni, a one oko sebe čine nesretnima. Iako su još samo djeca i treba ih disciplinirati, dopušta im se da izlaze u društvo i druže s mlađima koji loše utječu jedni na druge.

Božje prokletstvo zasigurno će pogoditi nevjerne roditelje. Ne samo što siju trnje koje će ih raniti ovdje, već će se sa svojim nevjerstvom morati susresti i na nebeskom суду. Mnoga djeca će na dan Božjeg суда optužiti svoje roditelje što ih nisu obuzdavali te okriviti ih za svoju propast. Lažno suosjećanje i slijepa ljubav navode roditelje da opravdavaju greške svoje djece i puštaju da one prođu nekažnjeno. Njihova su djeca zbog toga izgubljena, a krv njihovih duša počiva na njihovim nevjernim roditeljima.

“Djeca koja su odrasla nedisciplinirana morat će mnogo toga naučiti ako žele postati Kristovi sljedbenici. Njihov je vjerski život pod utjecajem odgoja koji su dobili u djetinjstvu. Kod njih se često vidi ista samovolja kao u djetinjstvu, nedostatak samoodrivanja, ista netrpeljivost prema ukoru, samoljublje, nespremnost da poslušaju nečiji savjet ili mišljenje, ista lijnost, izbjegavanje tereta i odbijanje odgovornosti. Sve to odražava se u njihovim odnosima prema crkvi. Postoji mogućnost da takve osobe pobijede svoje mane, ali to će biti jako teška borba. Kako li će im teško biti proći kroz školu najstrože discipline koja im je nužno potrebna da bi postigli uzvišen kršćanski karakter! Pa ako na kraju i zadobiju pobjedu, bit će im dopušteno da prije uznesenja vide koliko su bili blizu ponora vječne propasti, a sve zbog nedostatka ispravnog odgoja u mladosti, zbog toga što su u djetinjstvu propustili naučiti se poslušnosti.” (*Svjedočanstva, sv. 1, str. 218–220*).

Vidimo, dakle, gorke posljedice propuštene prilike da se djecu

Evo, djeca su baština Gospodinova, i plod utrobe nagrada je Njegova.

nauči poslušnosti u djetinjstvu. Ipak, mi kao roditelji trebali bismo se zapitati: Je li u odgoju naše djece potrebno primijeniti oštре i grube mjere? Odgovor se nalazi u zlatnom pravilu: Da ste vi na mjestu djeteta koje odgajate, što biste više voljeli? Vjerojatno biste priželjkivali savršenu ravnotežu između pravde i milosrđa: uzvišenu, razumnu pravdu koja bi vas pripremila da postanete odgovorni, da njegujete zrelu samokontrolu i da budete u stanju postupati pravedno u svim životnim situacijama.

Željni biste također da s pravdom bude povezana ljubav i razborito milosrđe kako biste mogli radosno rasti i cvjetati kao djelo te ljubavi i postati nesebična osoba, kao odgovor na brižnu ljubav pobožnih roditelja. Takav lijep odnos prikladno odražava one sjajne zrake koje dolaze od samog našeg nebeskog Oca: "Mi ljubimo Njega zato što je On prvi ljubio nas" (1. Ivanova 4:19).

Tajna uspjeha

Moj otac jednom mi je objasnio proces odgoja djeteta u tri koraka. To su jednostavni, ali vrlo značajni savjeti:

- Ljubazne riječi.
- Pogled pun ljubavi.
- Nježan dodir.

Riječi su uvijek ljubazne kad su pažljivo odabrane i "solju začinjene" (Kološanima 4:6) da mogu "milost... iskazati slušateljima" (Efesjanima 4:29). Pogled i izraz lica odražavaju našu ljubav jer je naša zahvalnost Bogu za našu djecu uvijek prirodan i bitan dio obiteljske povezanosti. Dodir može varirati u stupnjevima nježnosti ali, također, uvijek obiluje tom istom dragocjenom nježnom i samopožrtvovnom ljubavlju.

Imajući u vidu da su i oni sami jednom bili djeca, roditelji trebaju shvatiti da djeca ne reagiraju dobro kad su razdražena njihovim ljutitim rijećima, jer ih to obeshrabruje (Kološanima 3:21). Što god im

kažemo mora biti rečeno u ljubavi, a naše riječi moraju biti dosljedno praćene djelima, jer i djeca imaju svoju odgovornost. Svečano im je naloženo da se pokoravaju svojim roditeljima "u svemu, jer je to ugodno Gospodinu" (stih 20). Zašto da im ne olakšamo i ne učinimo ugodnjom tu dužnost, kako bi s radošću bili poslušni?

Počnite rano s obukom:

"Majka ne smije dopustiti ni u jednom trenutku da dijete preuze me kontrolu. Kako bi sačuvala autoritet, nije potrebno posegnuti za oštrim mjerama. Čvrsta, mirna ruka i ljubaznost, koja će uvjeriti dijete da ga volite, postići će cilj. No dopustite li djetetu sebičnost, srdžbu i samovolju u prve tri godine njegova života, teško ćete ga više uspjeti dovesti u red. Dijete je postalo razmaženo, uživa raditi po svome, a roditeljska kontrola mu je mrska. Te zle sklonosti rastu kako dijete raste, sve dok se u odrasloj dobi, zbog svoje samoživosti i nedostatka samokontrole, ne nađe među onima koji rade nerede u našoj zemlji.

Nikada ne treba dopustiti [djeci] da pokazuju nepoštovanje prema svojim roditeljima. Njihova samovolja nikada ne smije proći bez ukora. Buduća dobrobit djeteta zahtijeva ljubaznu, punu ljubavi, ali čvrstu disciplinu." (Child Guidance, str. 83).

Kako bismo to postigli, moramo imati na umu da se poslušnost koja se zahtijeva "ne može postići prigovaranjem i prijetnjama. Mnogi roditelji još uvijek nisu naučili da se nikakvo dobro ne postiže ljutitim grdnjama. Mnogi ne shvaćaju da se djeci treba ljubazno obraćati. Nemaju na umu da su ti mališani kupljeni skupo i da su vlasništvo Gospodina Isusa koji ih je otkupio." (Child Guidance, str. 76).

"Nije u redu da roditelji previše tetoše svoju djecu i popuštaju im, niti je dobro da ih zlostavljaju. Čvrsto, odlučno i iskreno postupanje s njima donijet će

najbolje rezultate." (Svjedočanstva, sv. 4, str. 313).

"Kad sam obratila pažnju majkama na pogrešne navike njihovih mališana, koje su one dopuštale, neke su nezainteresirano slušale, dok su druge rekле sa smiješkom: "Ne mogu proturječiti svojoj djeci. Popravit će se kad budu stariji. Tada će se stidjeti svojih ispada. Nije dobro biti prestrog prema malenima. S vremenom će prerasti tu svoju sklonost da govore neistinu, da spletare, da budu lijeni i sebični."

To je doista vrlo jednostavan način rješavanja problema, ali način koji nije u skladu s Božjom voljom. Ako polje ostane neobrađeno, sigurno će se pojaviti korov. Tako je i s djecom. Ako je tlo srca neobrađeno, Sotona sije svoje sjeme ljutnje i mržnje, sebičnosti i ponosa, i ono brzo niče kako bi donijelo žetvu koju će roditelji žeti s gorkim žaljenjem. Prekasno će uvidjeti svoju strašnu pogrešku. Greška koju su učinili nikada se ne može u potpunosti poništiti. Čak i ako dijete, strpljivim i neumornim trudom, uspijemo pridobiti za Spasitelja, njegov će karakter uvijek nositi ožiljke sjemena koje je posijao Sotona.

"Djeca prepuštena sebi rastu sebična, zahtjevna i nedopadljiva. Nisu u stanju uživati u vlastitom društvu ni u društvu drugih pa im je život ispunjen nezadovoljstvom." (The Review and Herald, 24. siječnja 1907. [podebljano naknadno].)

Kada početi primjenjivati zdravu disciplinu i kako ju održavati?

Majka treba obuzdavati i kontrolirati svoje želje tijekom prenatalne faze i držati vlastite odluke pod vlašću razuma. Zatim, nakon rođenja djeteta:

"Mališani, prije nego što navrše godinu dana, čuju i razumiju što se govori o njima, i znaju do koje mjere će im se popustiti. Majke, trebate vježbati svoju djecu da se pokore onome što vi želite..."

Majčin utjecaj je nešto što

nikad ne prestaje, a ako je uvijek ispravan, karakter njezine djece bit će dokaz majčine moralne čvrstine i vrijednosti. Njezin smiješak i njezino ohrabrenje mogu biti snaga koja će nadahnuti dijete. Riječu punom ljubavi i osmijehom odobravanja ona može unijeti zrake sunca u srce svog djeteta.” (*The Signs of the Times*, 16. ožujka 1891.).

Koliko dugo traje disciplina?

“Disciplina” dolazi od latinske riječi “discipulus,” koja znači učenik. Kršćanska disciplina uključuje roditelje koji poučavaju svoju djecu za Krista, pripremajući ih za vječnost. Gospod ne traži robote koji će Ga slijepo slijediti, ali ni razmažena i čudljiva derišta neće se naći u Njegovu kraljevstvu. Bog priprema narod sličan Kristu koji će Mu dobrovoljno služiti iz ljubavi, a ne iz straha; On traži iskrenu službu, koja dolazi iz srca, a ne onu koja samo izvana tako izgleda. Unutarnja čistoća srca isijavat će čestitošću prema van. Gospodnji je plan “da sinovi naši budu kao biljke uzrasle u svojoj mladosti; da kćeri naše budu kao kamenje ugaono, ugađene poput kakve palače” (*Psalam 144:12*).

Primjer uvijek govori glasnije nego riječi. Naši mladi će više oponašati ono što mi jesmo i što radimo, nego slušati ono što govorimo. Stoga, možda će najviše doprinijeti našem uspjehu u odgajanju djeteta ako podignemo na višu razinu naše vlastito posvećenje Bogu. Neprestano im propovijedajte evanđelje. Ako treba, koristite i svoje riječi.

Gospod nas poziva: “Stoga položite ove moje riječi u svoje srce i u svoju dušu, i privežite ih kao znak na svoju ruku, da vam budu kao povezi među očima. I učite njima svoju djecu govoreći o njima kada sjediš u svojoj kući i kada ideš putem, kada liježeš i kada ustaješ” (*Ponovljeni zakon 11:18, 19*).

Na taj način trebamo uvijek imati pred očima Božju riječ kao

Primjer uvijek govori glasnije nego riječi. Naši mladi će više oponašati ono što mi jesmo i što radimo, nego slušati ono što govorimo. Stoga, možda će najviše doprinijeti našem uspjehu u odgajanju djeteta ako podignemo na višu razinu naše vlastito posvećenje Bogu.

svoj vlastiti životni put i prirodno ju dijeliti sa svojom djecom kao praktičan vodič u svakodnevnom životu.

Ljubaznost se vraća

“U svakoj obitelji koja tvrdi da su Božja djeca, kad bi oni to doista i bili, kakva li bi sreća vladala u njihovu domu! Predstavlјali bi Krista u svojoj kući, a roditelji i djeca predstavlјali bi Ga u crkvi.

Bog zahtijeva od djece da se brinu za svoje roditelje kad se oni više ne mogu sami brinuti za sebe. U nebu se zanemarivanje roditelja bilježi kao zločin. Neka djeca možda daju roditeljima dom, ali bez ljubavi, nježnosti i suošćanja, te uskraćuju ocu i majci ono za čime najviše čeznu u svojoj starosti. Dok su vam otac i majka živi, stalno se trebate truditi unijeti u njihov život radost i sunčevu svjetlost te olakšati im put na privremeni počinak. Takvo ponašanje prema roditeljima bit će i ljudima i nebu dokaz da se kao dijete pokoravate božanskim propisima.

Djeca trebaju imati na umu da njihovi ostarjeli roditelji imaju malo radosti i utjehe, i ne smiju stoga svojim zanemarivanjem i ravnodušću još više rastuživati srce svojih roditelja. Ponašaju li se djeca bezosjećajno, to ne samo što jako rastužuje njihovog oca i majku, već unosi tugu i u nebo, jer su takva djeca zapisana u nebu kao prijestupnici Božjih zapovijedi. Oni koji ne poštaju i ne vole svoje roditelje, nikada neće štovati ni Boga na nebu, i nikada neće biti

dostojni ulaska u Novu zemlju.” (*Manuscript Releases*, sv. 13, str. 84, 85).

Zaključak

Ukratko, uvijek imajmo na umu da su “roditeljima povjereni sadašnji i vječni interesi njihove djece. Oni trebaju držati uzde vlasti i upravljati svojim domom na Božju slavu. Božji zakon treba im biti mjerilo, a ljubav treba vladati u svemu.” (*The Signs of the Times*, 16. ožujka 1891.).

Degradacija ljudskih obitelji, do koje je došlo kroz prokletstvo grijeha, ipak se može izbrisati Kristovom žrtvom na križu Golgotе. Gospodin ima plan za nas - nadu i budućnost, kako bismo stekli prekrasno iskustvo dostižno kroz Njegovu milost. Naša dragocjena djeca ne moraju pasti kao pljen neprijatelja. No istina je da to djelo reformacije mora početi najprije s nama, a ne s njima, a onda će vjerojatno i oni biti navedeni da slijede isti put. Dakle, iskupimo proteklo vrijeme i započnimo process obnove iznova!

“I sva će djeca tvoja biti poučena od Gospodina; i velik će biti mir djece tvoje.” (*Izajaja 54:13*).

Konačni cilj - težiti savršenstvu

A vi čeznite za boljim darovima. I vama pokazujem još izvrsniji put.
(1. Korinćanima 12:31)

Mračna slika

Ukupna populacija na našem planetu trenutno se procjenjuje na više od 7 milijarda stanovnika, od kojih većina živi samo zato što su tu – nemaju jasno objašnjenje zašto uopće postoje, ni jasan cilj u uživotu. Još jedna prilično velika kategorija ljudi naslijedili su ili usvojili razna upitna objašnjenja, zamišljajući da znaju zašto su ovdje, dok su, zapravo, samo jedne žrtve pogrešnih ideologija koje puno obećavaju, ali ne daju zadovoljavajuće odgovore.

Nesvjesni stvarne svrhe

svog postojanja, ljudi su skloni usredotočiti se na kratkoročne ciljeve, pokušavajući svoje ograničeno vrijeme postojanja ovdje na Zemlji učiniti što je moguće zabavnijim i ugodnjim. Ipak, malo ih uspijeva u tome. Većina ne dostigne svoj cilj u ovom životu, niti će zadobiti vječni život.

Citamo u Bibliji da je čovječanstvo stvoreno savršeno u svakom pogledu i ljudi su imali prekrasnu mogućnost da budu apsolutno sretni kroz cijelu vječnost. Ipak, zbog grijeha, to početno savršenstvo cijelog njihovog bića – tijela, uma i osjećaja – počelo je propadati u zastrašujućoj mjeri, tako da nije trebalo dugo da bezbožost čovječanstva postane gotovo sveopća, sve dok konačno “požali Gospodin što je načinio čovjeka na zemlji i to mu ražalosti srce” (*Postanak 6:6*).

Nije samo izvanjsko ponašanje ljudi postalo pokvareno. U većini slučajeva upravo su njihove misli i osjećaji otišli daleko izvan svake granice pristojnosti; u njima nije ostalo ništa dobrog da bi mogli odgovoriti na pozive Svetoga Duha: “I vidje Gospodin da je čovjekova pokvarenost na zemlji velika **i da je svaka zamisao njegova srca neprestano samo zlo**” (*stih 5*).

Odrekavši se svoje odanosti Stvoritelju, čovječanstvo se sprijateljilo s neprijateljem duša te su, pod njegovim utjecajem, postali toliko pokvareni da je izbrisana svaka sličnost s Bogom, a ljudi su počeli odražavati sliku neprijatelja. Grijeh više nije bio “nezgoda” ili “pogreška”, već je postao dominantna komponenta ljudskog načina života: “Koji su otupjeli i sami sebe predali razvratnosti da **s pohlepotom čine svaku vrstu nečistoće**” (*Efežanima 4:19*).

Budući da su slijedili arhiobmanjivača, moralne vrijednosti čovječanstva dramatično su opadale, svakodnevno približavajući ljudski rod ništici – vrijednosti koja znači da u čovječanstvu nije bilo više ničega dobrog, baš kao ni u stanovnicima prepotopnog svijeta u doba Noe ili u drevnim Kanaancima koji su bili smatrani “zrelim” za uništenje.

Budući da je plaća grijeha smrt (*Rimljanima 6,23*), čovječanstvo je, zahvaljujući lošim izborima, osuđeno živjeti neispunjeno život na Zemljji, uvijek žedni, a nikada u stanju postići trajno, dugoročno zadovoljstvo. Takav život na kraju bi završio očajničkom, beznadnom smrću koja bi bila tragičan kraj svjesno izabranog života u grijehu, a od svih njihovih postignuća više ne bi bilo nikakve koristi.

Nada na obzoru

Bog, koji je ljubav u svojoj biti, nije mogao mirno gledati kako čovječanstvo - kruna Njegova stvaranja Zemlje – srlja u potpunu propast, a da mu ne da priliku da izbjegne takvu sudbinu. Stoga se, u svojoj beskrajnoj dobroti i milosrđu, kao Otac pun ljubavi, pobrinuo za izlaz iz te očajne situacije, uz neizmjernu cijenu života svoga jedinorođenog Sina, dajući time ljudskom rodu priliku da se – zahvaljujući planu spasenja – vratи u svoje izvorno stanje savršenstva.

To je zapravo glavna poruka Svetog pisma u cjelini: neprocjenjiva dragocjena prilika da se spasimo i obnovimo kroz žrtvu našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista.

“Središnja tema Biblije, tema na koju se vežu sve ostale teme u cijeloj knjizi, jest plan spasenja, obnova Božje slike u čovjekovo duši... **Glavna poruka svake knjige i svakog odlomka u**

Bibliji je otkrivanje te čudesne teme: uzdizanje čovjeka Božjom silom, ‘koji nam daje pobjedu po našemu Gospodinu Isusu Kristu’ (*1. Korinćanima 15:57*).” (*Odgoj, str. 125, 126*)

Kroz Kristovu žrtvu pomirenja ljudima će ne samo biti oprošteni grijesi i prijestupi prošlosti, već će iz stanja fizičkog, intelektualnog i moralnog raspada biti preobraženi na Božju sliku, jer “ako priznajemo svoje grijehu, vjeran je On i pravedan da nam oprosti naše grijehu i **da nas očisti od svake nepravednosti**” (*1. Ivanova 1:9*).

To je naša najveća životna prilika, a budući da nam je omogućena uz neizmjernu cijenu, na nama leži strahovita odgovornost kako ćemo postupiti. Možemo ju jednostavno ignorirati, ili ju možemo iskoristiti na najbolji mogući način i tako dostići viši stupanj savršenstva uz pomoć sile Božjeg Duha i uz njegovo vodstvo: **“Naša prva dužnost prema Bogu i našim bližnjima je razvijanje svih naših sposobnosti. Svaku sposobnost koju nam je Stvoritelj poklonio trebamo razviti do najvišeg stupnja savršenstva**, kako bismo mogli učiniti što je moguće više dobra. Da bismo očistili i oplemenili svoj karakter, potrebna nam je milost koju nam Krist daje i koja će nas osposobiti da uvidimo svoje nedostake i ispravimo ih, te da dodatno poboljšamo ono što je dobro u našem karakteru.” (*Child Guidance, str. 164*.)

Taj process čišćenja, koji provodi Sveti Duh, nije samo površinsko djelo. On ulazi u samu srž ljudske prirode, u samu bit našeg bića, preobražavajući ne samo nekoliko vidova našeg vanjskog izgleda i ponašanja, već utječe na cijelo naše shvaćanje, opažanje i osjećaje. Kao što je Isus rekao Nikodemu – tijekom njihova značajnog razgovora noću – jedino je novorođenje istinska promjena. Krist je objasnio: “Zaista, zaista, kažem ti: tko se ne rodi nanovo, odozgor, ne može vidjeti

kraljevstva Božjega!” (*Ivan 3:3*). To novorođenje uključuje cijelovitu promjenu našeg karaktera i osobnosti, tako da postajemo posve novi ljudi jer smo obnovljeni na Božju sliku: “Da odložite prijašnje ponašanje staroga čovjeka, koji je iskvaren u varavim požudama, **i obnavljate se u duhu svoga uma; i da se odjenete u novoga čovjeka, stvorena po Bogu u pravednosti i istinskoj svetosti.**” (*Efezanima 4:22–24*).

Surađivanje s nebeskim planom

Koji su sve vidovi života uključeni u Božji plan da nas promijeni, i koliko daleko to treba ići? Milošcu koju nam daje Isus Krist, Božja se djeca trebaju postupno mijenjati nabolje u svakom području svog života, **rastući “u svemu... u Njega** koji je glava, Krist” (*stih 15*) “u svakoj riječi i u svemu znanju... **tako da ne oskudijevate ni u jednome daru**” (*1. Korinćanima 1:4–7*), te “**da čovjek Božji bude savršen, posve opremljen za svako dobro djelo.**” (*2. Timoteju 3:17*).

Nema tog dijela našeg života, ni bilo kojeg područja našeg postojanja koje je izuzeto od tog procesa potpune promjene: “[citat: Izreke 4:7; 15:2.] **Istinski odgoj** daje tu mudrost. On nas **uči kako najbolje iskoristiti ne samo jednu, već sve naše sposobnosti i postignuća, te tako pokriva cijeli krug obveza – prema nama samima, prema svijetu i prema Bogu.**” (*Odgoj, str. 225*.)

Taj process, poznat i kao posvećenje, na kraju će nas dovesti do stanja svetosti ili Bogom danog savršenstva u svemu, što znači da ćemo biti spremni za nebo: “Ali, hvala Bogu, bili ste sluge grijeha, ali ste se od srca pokorili onome obliku nauka koji vam je bio predan. Oslobođeni od grijeha, postali ste sluge pravednosti... **A sada, kada ste oslobođeni od grijeha i postali sluge Božje, imate plod svoj za posvećenje, a**

svršetak, život vječni” (*Rimljanim 6:17, 18, 22*).

“**Biti istinski posvećen znači imati savršenu ljubav, biti savršeno poslušan i u savršenom suglasju s Božjom voljom.**

Moramo biti posvećeni Bogu pokornošću istini. Savjest nam mora biti očišćena od mrtvih djela da bismo mogli služiti živome Bogu. Još nismo savršeni, ali naša je prednost da se izvučemo iz zamke vlastitog *ja* i grijeha te da napredujemo k savršenstvu. **Svima su na dohvatu velike mogućnosti, uzvišena i sveta postignuća.**”

(*Djela apostola*, str. 565.)

Ta sveta postignuća povećavaju vrijednost vjernika više nego što to bilo koji čovjek može zamisliti, usavršujući u njemu ili njoj cijelovit kršćanski karakter i pretvarajući tu osobu u najpoželjniju i najdostojniju ljubavi u ovom životu, te savršeno prikladnu za slavan život koji dolazi:

“Božji ideal za Njegovu djecu viši je od onog najvišeg što čovjek uopće može zamisliti. Cilj koji treba postići je sličnost Bogu. Pred učenikom je otvoren put neprestanog napredovanja. Pred sobom ima cilj koji treba postići, mjerilo koje treba dosegnuti, a ono uključuje sve što je dobro, čisto i plemenito. Napredovat će što je moguće brže i dalje u svakoj grani istinske spoznaje, no njegovi će naporiti biti usmjereni na cilj koji je toliko viši od običnih sebičnih i zemaljskih interesa koliko su nebesa viša od Zemlje.” (*Odgoj*, str. 18, 19).

“Kristova religija nikad ne unižava onoga tkujuju prihvati. Nikada ne čini čovjeka grubim, nepristojnim ili umišljenim, strastvenim ili bezdušnim. Naprotiv, ona oplemenjuje ukus, posvećuje prosudbu, čisti i oplemenjuje misli, dovodeći ih u pokornost Isusu Kristu.

“Božji ideal za Njegovu djecu viši je od onog najvišega kojeg čovjek uopće može zamisliti. Živi

“Svima su na dohvatu velike mogućnosti, uzvišena i sveta postignuća.”

Bog u svome je svetom zakonu dao prijepis svoga karaktera...

Ideal kršćanskog karaktera je postati nalik Kristu. Pred nama je otvoren put neprestanog napredovanja. Imamo pred sobom cilj koji treba dostići, mjerilo koje treba dosegnuti, a to je postizanje svega što je dobro, čisto, plemenito i uzvišeno. Trebamo se neprestano truditi i neprestano napredovati prema naprijed i naviše, stremeći k savršenstvu karaktera.” (*Counsels to Parents, Teachers, and Students*, str. 365).

Gospod nas uvjerava: “One koji mene časte, ja ču častiti” (*1. Samuelova 2:30*). Povijest Daniela i trojice njegovih prijatelja, koje je kralj ispitao i našao da su deset puta sposobniji od svih njihovih drugova, samo je jedan od primjera koji pokazuje da se nepokolebljiva vjernost, posebno u teškim kušnjama, često nagrađuje čak i u ovom životu. (*Daniel 1:19, 20; 2:48, 49*).

Kad bismo pomno proučili život drugih velikih ljudi vjere, poput Josipa, Mojsija ili Davida, vidjeli bismo isti uzorak u svim slučajevima: Bog je uzeo svakoga od njih i postepeno ih doveo do savršenstva karaktera otkrivajući im njihove slabe točke, vodeći ih kroz iskušenja i pomažući im da pobijede i uzrastu “do savršena čovjeka, do mjere uzrasta Kristove punine” (*Efezanim 4:13*). U mnogo slučajeva čak se i njihov socijalni status dramatično promjenio, odražavajući Božje priznanje njihovoj vjernosti, kao i njihovoj spremnosti da ih Bog promijeni u skladu sa svojom voljom.

Budući da je Isus Krist “isti jučer i danas, i zauvijek” (*Hebrejima*

13:8), On na sličan način postupa s ljudima u sva vremena. I danas želi dovesti one koji su Mu vjerni do najviših vrhunaca duhovnog postignuća, kao što je to činio u prošlosti. No Krist to neće učiniti proizvoljno intervenirajući ni u čiji život. On mijenja čovjeka nabolje samo u onoj mjeri koliko su on ili ona spremni dopustiti Svetom Duhu da dovede njihov život do savršenstva:

“Bog ništa ne čini bez naše suradnje.” (*Odabране poruke*, knjiga 2, str. 236.)

Bog može prihvati samo dobrovoljnu i radosnu poslušnost. Protivno je Njegovoj naravi i karakteru da nas pokuša prisiliti na bilo što, pa čak ni na poslušnost. Stoga, svaki korak naprijed zahtijeva od nas da prihvativimo Božje vodstvo i surađujemo s Njim. Gospod ne može nastaviti s procesom mijenjanja brže nego što smo to mi spremni i voljni prihvati.

“Svi smo mi Božji dužnici. On ima zahtjeve prema nama koje ne možemo ispuniti a da pritom ne predamo sebe Bogu u potpunu i dobrovoljnu žrtvu. **On traži da spremno poslušamo bez odlaganja, i neće prihvati ništa manje od toga.**” (*Svjedočanstva*, vol. 3, str. 369.)

Podređivanje procesu promjene nije uvijek ni bezbolno ni ugodno, ali je definitivno vrijedno prihvaćanja jer je to uvjet pod kojim mi kao grješnici možemo izbjegći propast i zadobiti neusporedivo veću vrijednost od bilo koje materijalne vrijednosti u svemiru: “A Bog svake milosti, koji nas je pozvao u svoju vječnu slavu

po Kristu Isusu, **nakon što malo pretrpite usavršit će vas, učvrstiti, ojačati, utvrditi.**” (1. Petrova 5:10).

Discipliniran život

Apostol Pavao uspoređuje kršćanski život s treningom profesionalnih atletičara koji vode vrlo discipliniran život, s nizom pravila i ograničenja, kako bi povećali svoju fizičku snagu i kondiciju za postizanje cilja – vjenca koji će na kraju uvenuti. Tome posvećuju svoj život, kao da žive samo za taj jedan jedini cilj. “A svaki koji nastoji pobijediti, suzdržava se u svemu. Oni to čine da prime raspadljivi vjenac, a mi neraspadljivi” (1. Korinćanima 9:25).

“Apostol Pavao je želio u životu korinćanskih vjernika vidjeti upravo takvu odlučnu namjeru da pobijede u trci za vječni život. Znao je da je pred njima – želete li dostići Kristov ideal za njih - život borbe u kojem nema opuštanja. Molio ih je da se svim silama bore, težeći iz dana u dan za pobožnošću i moralnom savršenošću, da “odlože svaki teret” (Heb 12:1) i idu naprijed k cilju savršenstva u Kristu.” (Djela apostola, str. 315.)

Čudesna moć Božje riječi

Oni koji prepoznaju vrhunsku vrijednost duhovnih postignuća, nastojat će unaprijediti svoj intelektualni i duhovni razvoj tako što će posvetiti vrijeme razvijanju zajedništva s Bogom. Između ostalog, proučavanje Svetog pisma uz molitvu jedno je od najučinkovitijih sredstava u ostvarivanju tog cilja. To može dovesti do vrhunskih rezultata, jer je Božja riječ moćno sredstvo koje Bog koristi da bi promijenio naš život:

“U Božjoj riječi nalazi se stvaralačka sila koja je stvorila svjetove. Ta riječ daje silu; ona rađa život. Svaka je zapovijed ujedno i obećanje. Prihvativimo

li ju našom voljom i primimo li je u dušu, donijet će nam život Beskonačnoga. Ona preobražava narav i obnavlja dušu na Božju sliku.” (Odgoj, str. 126.)

“Onaj tko – u nastojanju da shvati istinu - proučava Božju riječ iskrena duha i sa spremnošću da primi pouku, dolazi u vezu s Autorom te riječi; nema granica mogućnostima razvoja takvog čovjeka, osim ako on sam to ne želi.” (Odgoj, str. 124.)

Promatranjem se mijenjamo u ono što gledamo. Ako usmjerimo svoj pogled na Krista i svakodnevno Ga promatramo s dubokim zanimanjem, naša će se narav promijeniti na Njegovu sliku: “A svi mi koji otkrivena lica slavu Božju kao u zrcalu gledamo, u istu se sliku preobražavamo iz slave u slavu, i to kao od Gospodinova Duha” (2. Korinćanima 3:18).

Gledajući na Isusa (Hebrejima 12:1–3), gledat ćemo naprijed. Svaki dan koji prolazi dobit će smisao, jer nas dovodi na novi stupanj razvoja. Usprkos vremenu koje prolazi i može ostaviti tragove na našem tijelu, nećemo postati malodušni ni pasti u depresiju kao mnogi oko nas, već ćemo radosno ići naprijed, puni hrabrosti i s jakom vjerom, jer imamo obećanje da “premda naš vanjski čovjek propada, ipak se nutarnji iz dana u dan obnavlja” (2. Korinćanima 4:16).

Usredotočiti se na vječnost

Uvjereni da će Gospod, “koji je započeo dobro djelo” u nama, „dovršiti ga do dana Isusa Krista” (Filipljanima 1:6), imamo najjaču i najčudesniju motivaciju da čvrsto stojimo u vjeri “koja je jedanput zauvijek predana svetima” (Juda 3), tako da nas nitko ne zakine za našu nagradu (Kološanima 2:18). Apostol nas stoga poziva da se ne predamo, “jer postojanosti vam treba da biste, izvršivši volju Božju, primili obećanje. Jer još samo malo i onaj

koji dolazi doći će i neće okasniti” (Hebrejima 10:36, 37).

Kad Gospod dođe, zauvijek ćemo biti s Njim (1. Solunjanima 4:17; Ivan 14:3), ali naš osobni razvoj nikada neće prestati:

Na novoj Zemlji će “besmrtni umovi s neumornim oduševljenjem uživati u čudesima Božje stvaralačke sile, u tajnama ljubavi koja je otkupila čovjeka. Tamo neće biti okrutnog, zavodljivog neprijatelja da navede na zaboravljanje Boga. Svaka će se sposobnost razviti, svaki dar povećati. Stjecanje znanja neće umarati um ni iscrpljivati životnu snagu. Tamo se mogu ostvariti najveći pothvati, dosegnuti najuzvišenije težnje, ispuniti najveće želje, i još uvijek će postojati novi ciljevi koje treba dostići, nova čuda kojima ćemo se diviti, nove istine koje treba shvatiti, novi predmeti da pokrenu sile uma, duše i tijela.

Otkupljenima će sva blaga svemira biti otvorena za istraživanje...

....

Kako godine vječnosti [u Božjem gradu] odmiču, donose sve bogatija i slavnija otkrivenja o Bogu i Kristu. Sa stjecanjem sve većeg znanja, rast će i ljubav, štovanje i sreća. Što će ljudi više znati o Bogu, to će se više diviti Njegovu karakteru...

Sklad i radost vlada u svemu što je stvoreno. Od Stvoritelja svega teče život, svjetlost i radost kroz beskrajna svemirska prostranstva. Sve živo i neživo, od najmanjeg atoma do najvećeg planeta, objavljuje u svojoj nepomučenoj ljepoti i savršenoj radosti da je Bog ljubav.” (Velika borba, str. 677, 678).

(Napomena: Sva podebljanja u tekstu dodana su naknadno.)

A. Balbach

Utjecaj kršćanskog doma

“Držite ih, stoga [propise i uredbe koje je dao Gospod], i čuvajte; jer to je vaša mudrost i vaša razboritost u očima naroda, koji će čuti sve te propise i reći: ‘Uistinu je taj veliki narod mudar i razborit narod’” (*Ponovljeni zakon 4:6*).

“Jer Kristov smo miomiris Bogu u onima koji su spašeni i u onima koji propadaju” (*2. Korinćanima 2:15*).

Prvi protestantski misionar u Japanu ispričao je svoje iskustvo koje lijepo ilustrira taj stih apostola Pavla upućen Korinćanima. Vratio se u Englesku na dopust i tamo su ga u njegovu stanu posjetili neki članovi japanske kraljevske obitelji, njegovi poznanici, koji su bili na putu po Europi. Nakon njihove posjete svratila je k misionaru i jedna grupa japanskih turista. “Oh,” uzvikne jedan od njih, “danas ste ugostili kraljevsku

obitelj.” “Zašto to mislite?”, upita ih misionar. “U našoj zemlji proizvodi se parfem koji isključivo smije koristiti kraljevska obitelj. Nikome drugome to nije dopušteno, a u vašem se stanu osjeti miris tog parfema, pa po tome znamo da su ovdje bili članovi kraljevske kuće.”

Mi danas tvrdimo da smo sugrađani svetih, članovi Božje obitelji. Ako smo doista to što tvrdimo, i mi ćemo iza sebe ostavljati duhovni miomiris po čemu će se znati da smo članovi nebeske obitelji. Kad ljudi pogledaju u nas, zamijete naše držanje i čuju naše riječi, bit će navedeni da kažu za nas isto ono što su židovski vode rekli za Petra i Ivana: “Ovi su bili s Isusom.”

Ovdje smo sa svrhom

Sve što je izišlo iz ruku našeg Stvoritelja ima svoju svrhu. Kad je

Bog stvorio ljudska bića na svoju sliku, načinio ih je muško i žensko jer “nije dobro da čovjek bude sam.” “Stoga će čovjek ostaviti svoga oca i svoju majku i prionuti uza svoju ženu; i bit će oni jedno tijelo” (*Postanak 2:18, 24*). Jedna od namjera te dvostrukе veze najavlјena je u sljedećim riječima: “Plodite se i množite i napunite zemlju” (*Postanak 1:28*).

“Bog, koji sazda zemlju... nije ju pustu stvorio, već ju je uobličio da bude nastanjena” (*Izajia 45:18*). Nakon što je zbacio Lucifera i anđele koji su se pobunili, “Božji cilj je bio da ponovno nastani nebo ljudskim bićima, ako se pokažu poslušnimima svakoj Njegovoj riječi.” (*Biblijski komentari, sv. I, str. 1082*).

Da grijeh nije ušao u svijet kroz neposlušnost naših praroditelja, Božji cilj za ljudski rod brzo bi se ispunio. Ljudska obitelj postala bi jedno s nebeskom obitelji. Grijeh

je odgodio ispunjenje Božjeg plana. Grijeh je odgovoran za prazninu koja je nastala u nebu. Grješni ljudi nisu mogli ispuniti prazninu koja je nastala odlaskom andela koji su sagripešili. Grješnici moraju prestatiti biti grješnici da bi mogli zauzeti svoje mjesto u nebeskoj obitelji, a ta promjena u grješnicima postiže se kroz plan otkupljenja.

Božja ljubav otkrila se tako što je ponudio besplatno spasenje svim ljudima. Kako je tužno što samo malo ljudi prihvata Njegovu ljubav i žele biti spašeni. "Doista, mnogo je zvanih, malo izabranih." (*Matej 22:14*).

Zašto mnogi od nas koji smo grješnici ne poštju Božju ljubav i odbacuju spasenje? Zašto mnogi radije slijede primjer Kajina i pogadaju se s Bogom? Ne žele biti spašeni na način koji je Bog propisao. Ako doista želimo biti primljeni u neprolazno kraljevstvo o Kristovu dolasku, pokazat ćemo veliko zanimanje za plan koji je Bog osmislio za nas.

Gospod nas je "iz tame pozvao u svoje prekrasno svjetlo" (*1. Petrova 2:9*), da bismo svijetlili "kao svjetlila u svijetu" (*Filipljanima 2:15*). Krist je rekao: "Vi ste svjetlost svijeta" (*Matej 5:14*). Koju li prednost imamo ti i ja! I kakvu odgovornost! Bog želi da svaki kršćanin bude utjecaj na dobro u ovom svijetu. Ovdje moramo iskusiti predokus divnog života u nebu. Moramo omogućiti našim bližnjima da vide ljepotu uzvišenijeg postojanja. Drugim riječima, Bog je sve učinio kako bi nam omogućio da već ovdje na Zemlji djelomično uživamo "ono što je Bog pripravio za one koji ga ljube" (*1. Korinćanima 2:9*) prije nego što stvarno okusimo potpunu radost tih blagoslova u nebu.

I tu dolazimo do kršćanskog doma. Božji plan za kršćansku obitelj nosi sa sobom blagoslove za one koji osnivaju dom, za crkvu, za društvo i za vladu. Kršćanski dom bit će djelić neba na Zemlji.

Kršćanski dom je poput staklenika gdje dragocjeno sjeme nebeskih načela ima najbolje izglede da nikne, procvjeta i donese plod,

Engleski državnik Sir John Bowring rekao je da je "sretna obitelj nagovještaj neba."

Blagoslovi u domu

Jedan od blagoslova koje Bog želi da imamo je blagoslov sreće. Dobra obitelj može biti veliki izvor sreće. To su općenito prepoznali i potvrdili mnogi veliki ljudi.

A. Edward Newton napisao je: "Ako u ovom svijetu postoji istinska sreća, onda se ona nalazi u domu gdje ljubav i povjerenje rastu s godinama." Goethe, njemački pjesnik i filozof, ustvrdio je: "Tko ima mir u svom domu, najsretniji je čovjek, bio on kralj ili zemljoradnik."

U Bibliji je sretan čovjek opisan ne kao onaj tko živi kao pustinjak, već u društvu svoje žene i djece. (*Psalam 128:1-3*).

Uočite kako nije dovoljno samo imati dom da bi se uživali obećani blagoslovi. Svjetovni čovjek mogao bi reći: "Sve je u redu sa mnom i s mojom obitelji i bez Boga," ali on nije blagoslovljen i sretan u punom smislu. Tijekom godina primijetio sam da osoba koja nema mir s Bogom ne može biti istinski sretna. Takva osoba je obmanuta, bez nade, i zapravo na putu koji vodi u propast. Čovjek ne može biti sretan ako ga očekuje propast (*Malahija 4:1, 3*). Nisu obmanuti samo ne-kršćani, već i poluobraćeni kršćani koji "ispovijedaju da Boga poznaju, ali ga djelima niječu" (*Tit 1:16*).

Ako vjerujemo da možemo služiti Bogu jednom tjedno, a ostalih šest dana ići putem grijeha, prevareni smo. Nema veće obmane od samoobmane.

Ljubav prema svijetu, požuda

tijela, požuda očiju i oholost života (*1. Ivanova 2:15, 16*) dolaze od onoga koji je kušao Isusa u pustinji. Sotona Mu je pokazao "sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu," ali je jasno rekao da prihvatanje te ponude uključuje ozbiljnu obvezu: "Sve ču ti to dati," rekao je kušač, "ako mi se ničice pokloniš" (*Matej 4:8, 9*). Kad se nađemo u iskušenju da volimo svijet i stvari koje pripadaju svijetu, jesmo li svjesni kome bismo se mogli pokloniti tim svojim krivim stavom?

Gospodnji blagoslov, obećan u Psalmu 128, dobit će "svaki koji se boji Gospodina" i "koji hodi Njegovim putovima." Stoga, najbitnija stvar u svakom domu je prisutnost Gospoda koji kaže: "Evo, stojim pred vratima i kucam. Posluša li tko moj glas i otvori vrata, uči ču k njemu i večerati s njim, i on sa mnom" (*Otkrivenje 3:20*). Kršćanski dom je poput staklenika gdje dragocjeno sjeme nebeskih načela ima najbolje izglede da nikne, procvjeta i donese plod, ako ga roditelji i drugi članovi obitelji ispravno njeguju.

Taj Božji blagoslov će u svakom domu, u kojem se osjeća Kristov utjecaj, navesti članove obitelji da pokažu ljubav jedni prema drugima. Roditelji i djeca odnosit će se jedni prema drugima pošteno, dostojanstveno i dobromjerivo. Čvrstina i milosrđe bit će očiti. Dobrobit svakog člana obitelji bit će postojani cilj svakog člana obitelji.

Čak i oni koje su grijeh i Sotona tako ranili da su izgubili svoju obitelj na Zemlji, mogu naučiti, i naučit će, postupati prema onima koji ih okružuju – bliskim prijateljima i usvojenoj

"obitelji" - tako dobro da će svijet znati kako su ti patnici bili s Isusom.

Utjecaj na djecu

"Neposredno nakon Boljševičke revolucije u Sovjetskom Savezu, ruski vođe pokušali su uništiti obitelj i brak, ukinuvši takozvanu kapitalističku monogamiju... Umjesto institucije braka, postojao je samo građanski ugovor između muškarca i žene da će živjeti zajedno, godinu dana, mjesec dana, jedan tjedan ili čak samo jednu noć. Rastava se dobivala svaki put kad je to tko zatražio. Nekoliko godina kasnije horde djece-beskućnika postale su prijetnja čak i Sovjetskom Savezu. Milijuni života uništeni su, posebno djevojke. Mržnja i sukobi između zagovaratelja poligamije i poliandrije povećali su se, a povećale su se i psihoneuroze. Rad u tvornicama smanjio se i to je dovelo do promjena na političkoj sceni. Država je tada vratila čast i svetost braku, a 1944. godine izdan je zakon koji je praktično onemogućio rastavu većini stanovnika. Zahvaljujući tim mjerama, situacija se popravila." (P. A. Sorokin: *The American Sex Revolution*, str. 114).

Jedno ateističko društvo, koje nije priznavalo brak kao božansku uredbu, došlo je do zaključka da je ukidanje braka društvena katastrofa i da je apsolutno nužno obnoviti obitelj u interesu opstanka društva i sigurnosti vlade. Mi kao kršćani idemo jedan veliki korak dalje. Mi vjerujemo da je obiteljski dom uistinu obnovljen samo ako je u njemu Božja prisutnost. Samo iz doma gdje je Bog vrhovni vladar, gdje se živi po nebeskim načelima, djeca mogu ponijeti blagoslove, lijepa sjećanja i sposobnost razlikovanja dobra i zla. Stoga, imajmo na umu da svojim primjerom – koji je ili miris života za život, ili miris smrti

za smrt – pomažemo svojoj djeci da dobiju sigurnu putovnicu ili za vječni život ili za vječnu smrt.

Nekoliko primjera pokazat će koliko važnu ulogu igra kršćanska religija u obitelji i koliko je štetno ako kršćanstvo ne vlada u domu.

Kada je engleski teolog Henry Alford odlučio prekinuti svoju učiteljsku karijeru, napisao je svojoj ženi:

"Jako se veselim našem obiteljskom životu koji sada počinje. Želim da ga provedemo u ljubavi, na međusobnu korist i dobrobit te, nadasve, u Božjem strahu i ljubavi. Naša draga djeca su u dobi kada prepoznaju sve naše misli i osjećaje – dobar karakter i toplo srce. Nemojmo tu zakazati... Sa svoje strane pokušat ću čuvati se od svog naglog temperamenta i nepromišljenih riječi. A ti, dušo, sa svoje strane, bori se protiv svog hladnog držanja. Molimo se oboje našem Bogu da blagoslov nas i našu dragu djecu."

Ovdje Alford otkriva kakvi blagoslovi pripadaju svakoj istinskoj kršćanskoj obitelji.

Johann Heinrich Pestalozzi, švicarski reformator u području odgoja, koji je osmislio metodu poučavanja utemeljenu na vrijednosti teškog rada, sljedećim riječima slavi kršćansko ozračje u obitelji:

"Obiteljske radosti su najljepše radosti koje svijet može pružiti, a radost roditelja, koju imaju u svojoj djeci, najsvetija je radost čovječanstva. Ona čini naše srce čistim i dobrim te uzdiže ljude k njihovu nebeskom Ocu."

Nasuprot tome, ramotrite jedan posve drukčiji primjer. U brazilskom gradu Rio de Janeiro mnogo je djece-beskućnika. Kako bi preživjeli, prose, kradu i bave se prostituticom. Jednog dana policija je pokupila nekog dječaka i privela ga u maloljetnički odjel. "Kako se zoveš?" "Joe." Nastavili su s rutinskim pitanjima i ubrzo su se nemalo iznenadili

dječakovim odgovorima. "Tko ti je majka?" "Kurva." "Tko ti je otac?" "Vrag." "Gdje živiš?" "U paklu." Policajci ga nisu mogli razumjeti sve dok im, nakon detaljnijeg ispitivanja, nije postalo jasno da su se dječakovi roditelji gotovo svakog dana svađali. Tijekom te uobičajene svađe otac bi viknuo majci: "Ti si kurva," a ona bi mu odrusila: "Ti si vrag." Kad im nije bila dovoljna ta bujica međusobnih uvreda i vulgarnosti, došlo bi i do fizičkog obračuna. Kad bi se smirili, složili bi se u jednome: "To je pakao." U tom užasnom okružju dječak je razvio svoje neobično stanje uma koje je za njega bilo veliko prokletstvo, a zasigurno je posljedica izostanka kršćanskog utjecaja u obitelji. Što se može očekivati od djece koja dolaze iz takvih obitelji?

Danski književnik Hans Christian Andersen kaže: "Osamdeset posto naših kriminalaca dolaze iz nesretnih obitelji gdje nema ljubavi i susjećanja." Uzrok tome sigurno bi nestao kad bismo dopustili da Isusova ljubav ispunji naše domove kršćanskim suošćećanjem i prijateljskim odnosom.

Albert B. Hines, bivši ravnatelj Boy's Cluba u New Yorku, izjavio je da osamdeset posto zločina u Sjedinjenim Državama počine muškarci i dječaci koji nisu imali pravi vjerski odgoj.

Samuel Smiles kaže da su sociolozi proučavali nasljedne učinke karaktera i ponašanja dvije osobe na njihove potomke, kroz pet generacija. Jedna od tih osoba bio je mornar kojeg je nazvao Jukes. Taj čovjek bio je kockar, pijanac, pušač i razvratan čovjek. Drugi, imenom Jones, bio je trezven, dobar kršćanin. Jukes je imao pet kćeri koje su se udale, ali su nakon nekoliko godina postale prostitutke. U petoj generaciji Jukes je imao 1200 potomaka među kojima je bilo 450 sifilitičara, 300 profesionalnih prosjaka, 130 lopova i 7 ubojica.

Među Jonesovim potomcima u petom naraštaju bilo je 300 osoba koje su završile fakultet, 100 odvjetnika, 80 vladinih službenika, 60 lječnika, 60 pisaca, 30 sudaca, tri senatora te izvjestan broj bankara i biznismena. U svjetlu te statistike, tko može poreći da je čovječanstvo produkt obiteljskog utjecaja?

Tijekom jednog skupa održanog u mjestu Valparaiso u Indiani (SAD), jedna je majka ispričala: "Suprug me ostavio s petero djece. Moj najstariji sin postao je buntovan i više ga nisam mogla kontrolirati. Lagao je i krao pa sam počela razmišljati o tome da ga pošaljem u dom za preodgoj (mjesto koje prethodi odlasku u popravni dom). Jedne noći sanjala sam kako mi neki glas kaže da čitam Bibliju sa svojom djecom. Nikad nisam s njima čitala Bibliju, iako sam kod kuće imala jednu vrlo lijepu koja je služila kao ukras na stolu u dnevnom boravku. Počela sam ju čitati s djecom i do kakve li je samo promjene došlo u našoj kući! Djeca bi se skupila oko mene poput umiljatih mačića, a moj najstariji sin, dva ili tri dana nakon što sam počela s čitanjem, slomio se, zagrlio me i obećao da će odsada biti dobar." (Sarah A. Cooke: *Wayside Sketches*).

Doista moramo reći s Davidom: "Ulazak tvojih riječi prosvjetljuje" (*Psalam 119:130*). Biblija preobražava obitelj, a preobražena obitelj mijenja društvo.

Utjecaj na društvo

Utjecaj obiteljskog doma na društvo utvrđena je činjenica koju nitko ne može poreći. "Budućnost društva ovisit će o današnjoj mladeži i djeci, a što će ti mladi i djeca postati, ovisi o kućnom odgoju..."

Roditelji mogu svojoj djeci postaviti temelj za zdrav i sretan život. Mogu ih otpraviti iz roditeljske kuće s moralnom čvrstinom da se odupru iskušenju

"Budućnost društva ovisit će o današnjoj mladeži i djeci, a što će ti mladi i djeca postati, ovisi o kućnom odgoju..."

te dati im hrabrost i snagu da se uspješno bore sa životim problemima. Mogu potaknuti u njima želju i namjeru - te razviti u njima snagu za to - da njihov život bude na slavu Bogu i na blagoslov svijetu. Mogu poravnati stazu pod njihovim nogama, kroz sunce i sjenu, sve do slavnih nebeskih vrhunaca.

Misija kršćanskog doma nije ograničena samo na članove obitelji. Kršćanski dom treba biti uzor, zorno pokazujući odlike pravih životnih načela. Takva slika će biti sila na dobro u svijetu. Utjecaj pravog doma na ljudska srca i život daleko je moćniji od bilo koje propovijedi koja se može održati. Kad mladi izlaze iz takvog doma, prenose drugima pouke koje su tamo naučili. Na taj način u druge se obitelji uvode plemenitija životna načela, a u društvu djeluje utjecaj koji moralno uzdiže ljude." (*Zdravlje i sreća*, str. 351, 352).

Sljedeći citat je iz časopisa Wall Street Journal: "Ono što Americi treba više od proširenja željezničkih pruga i navodnjavanja, nižih cijena, većeg uroda pšenice, trgovačke mornarice i nove flote je oživljavanje pobožnosti, te takvi očevi i majke kakvi su nekoć bili; pobožnost koja cijeni svakodnevnu obiteljsku molitvu prije doručka, usred same žetve; prekidanje posla pola sata ranije četvrtkom navečer kako bi se obavili poslovi i otišlo na molitveni sastanak; posuđen novac kako bi se dala plaća propovjedniku i gorljivo molilo u tajnosti za spas bogataša koji je s prezriom gledao na takvo neposlovno ponašanje. To je ono što sada trebamo da bismo očistili

ovu zemlju od prljavštine pohlepe, sitne i krupne."

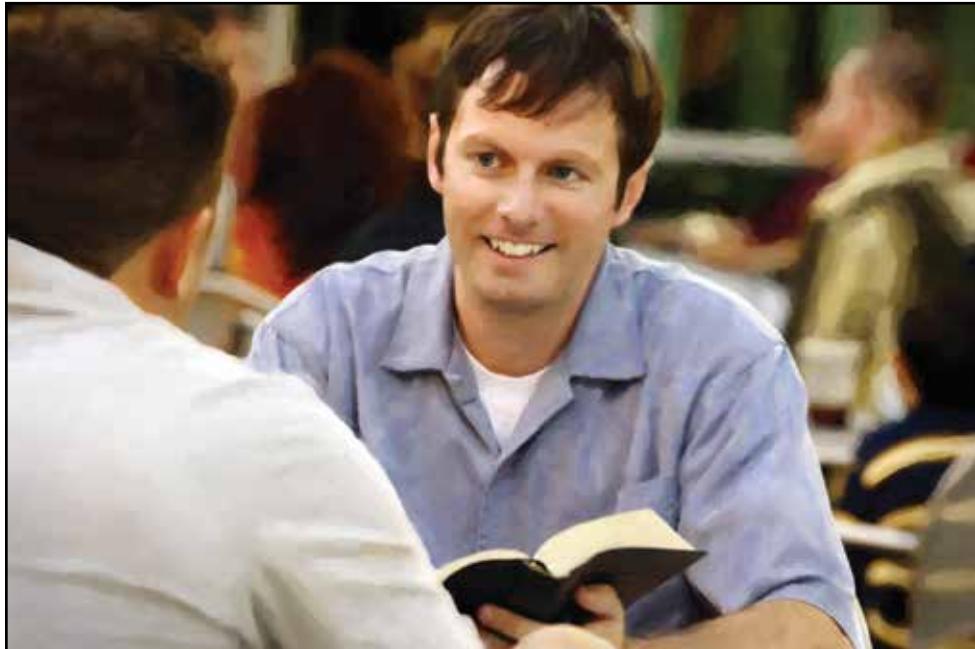
Netko je napisao: "Slika obiteljskog kruga - otac, majka i djeca sjede zajedno i čitaju Bibliju – prizor je koji nadahnjuje svojom ljepotom. Tu je na djelu Božja Riječ koja oblikuje karakter i osvjetljava put za dobra, nadahnuta djela. Religija ima životni smisao, dodirujući svaki aspekt života." To je ono što svijet treba više od bilo čega.

Jane Addams, američka socijalna radnica, uputila je apel roditeljima u SAD-u: "Budućnost Amerike odredit će obiteljski dom i škola. Djeca postaju uglavnom ono što ih se uči, pa stoga moramo paziti što ih učimo i kako živimo pred njima."

William Aikman, slavni engleski portretist, rekao je: "Civilizacija se mijenja s obitelji, a obitelj s civilizacijom. Njezino najviše i najpotpunije ostvarenje nalazi se tamo gdje prevladava prosvijećeno kršćanstvo."

Dobro organizirana i čvrsto utemeljena obitelj ima daleko veću snagu u očuvanju društva od potpune propasti od bilo koje građanske vlasti. Kršćanska obitelj, koja slijedi nauk Najvećeg učitelja, predstavlja sol zemlji.

P. D. Lanšević

Služenje Kristu u novom tisućljeću

Mnogi od nas u djetinjstvu nikada nisu pomicali da će raditi kao misionari ili se uključiti u vjerski ili crkveni rad. Možda čak uopće nismo bili zainteresirani za stvari vezane uz crkvu. Normalno, uobičajene mladenačke snove možda će pobuditi pogled na vatrogasce u specijalnim odijelima kako stoje na vatrogasnim kolima i jure kako bi spasili nečiji život. U tom trenutku možda bismo odlučili postati vatrogasci.

Možda nas je impresionirao neki nastavnik u školi, no javni govorovi nisu uopće bili na mojoj popisu mogućih zanimanja pa ta ideja ni na koji način nije zaokupila moje misli. Kasnije, kad smo postali svjesni kakve prednosti donosi novac, možda smo zamišljali neko zanimanje koje će nam donositi dobar prihod kojim bismo komotno mogli živjeti u najmanju ruku pri vrhu srednje klase, ako već ne kao pravi bogataši.

No u trenutku kad predamo svoj život Isusu kao svom

osobnom Spasitelju, nešto se dogodi sa svim našim planovima, ciljevima, vezama i postignućima. Ta promjena u poimanju i smjeru jasno je otkrivena u najvećoj od svih zapovijedi: "Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svim umom svojim" (Matej 22:37). Naša veza s Bogom mora nam biti na prvom mjestu u našem životu – naše prvo, naše najbolje i naše sve. Mnogi mogu prihvati Isusa kao svog Spasitelja, ali jesmo li Ga spremni prihvati kao istinskog Gospodara našeg života? (Djela 2:36.)

Kad Isus postane moj Spasitelj, On postaje i moj Gospodar. Što točno znači riječ "gospodar"? To je onaj kome pripada neka osoba ili stvar, dakle vlasnik koji odlučuje o nekome ili nečemu.

Možda nam zvuči privlačno ideja da će Isus oprostiti moje grijeha i dati mi vječni život jednoga dana u dalekoj budućnosti, ali svatko od nas

mora se zapitati: Jesam li doista spremjan prihvatići da Isus vlada mojim svakodnevnim životom kao moj Gospodar? Ono što radimo pokazuje jesmo li ili nismo doista prihvatali Isusa kao Gospodara svog života, a ne ono što naučavamo ili isповijedamo, pa čak ni čuda koja možda činimo u Isusovo ime. "Neće u kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: 'Gospodine, Gospodine!', nego onaj koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima" (Matej 7:21). Tek kada moj Spasitelj postane moj Gospodar, mogu početi ispunjavati svrhu svog života i zadovoljiti urođenu glad duše.

Svrha života

Zašto smo ovdje? Što Bog očekuje od nas dok smo na ovom grješnom svijetu, kad se predamo u službu našem Gospodinu i Spasitelju?

Sjećate se iskustva vrlo revnog progonitelja u prvom

stoljeću. Hitao je diljem Palestine "zadahnut prijetnjom i pokoljem prema učenicima Gospodnjim" (*Djela 9:1*). Na svom zadnjem takvom pohodu, dok se približavao Damasku, doživio je osobni susret s Isusom kojeg je progonio. Nije to bilo iznenadno obraćenje kao što mnogi misle. Bio je to zapravo plod sjemenskoje je svojim hrabrim svjedočanstvom posijao Stjepan, a Savao, taj gorljivi progonitelj, tada se predao Isusu kao svom Spasitelju i Gospodinu. Iz njegova života možemo vidjeti da to nije bilo obično predanje osobe koja se našla u krizi, već rezultat dubokog osvjedočenja kojemu je trebao samo još jedan susret da donese plod.

Pavao je odmah shvatio što to znači da je Isus njegov Gospodar. "I dršćući i čudeći se, reče: **Gospodine, što hoćeš da učinim?**" (stih 6). Čim se duša preda Isusu, očituju se rezultati tog predanja. Pavao više nije mislio da sa svojim životom može slobodno činiti što god želi. Sada je gledao na sebe kao na slugu svoga Gospodara. I svi mi, koji čekamo drugi Isusov dolazak, također postajemo služe. A što je sluga? Grčka riječ, koja je u Matej 24:45 prevedena kao "sluga", znači isto što i rob: osoba koja čini ono što od nje zahtijeva njezin gospodar. Kad prihvativimo Krista kao svog osobnog Spasitelja, predajemo se Njemu i pristajemo činiti sve što On zatraži od nas. Jesmo li spremni upitati Ga: "Gospodine, što hoćeš da učinim?"

Upravo taj život potpune predanosti službi našega Gospodina donosi radost i sreću u naš život. "Sreća koju tražimo iz sebičnih pobuda, koja se ne nalazi na stazi dužnosti, nestalna je, varava i kratkotrajna. Ona će brzo proći, ostavljajući za sobom prazninu i tugu u duši. No u službi za Boga nalazi se radost i zadovoljstvo. Kršćanin ne ide nesigurnim putem; on

"Svima koji prime Krista nalaže se da spašavaju svoje bližnje. Crkva je i osnovana s namjerom da izvrši to djelo."

može izbjegići nepotrebne patnje i razočaranja." (*Put Kristu*, str. 124).

Želite li istinsku sreću?

"Budite mi svjedoci!"

Nije tajna da kršćanstvo donosi čovjeku najveću sreću. Istina je da mnogi koji tvrde da su vjernici, pa čak i da vjeruju u sadašnju istinu, nikada nisu iskusili to stanje sreće u punoj mjeri. No Isus je to obećao svakom vjerniku. "To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna" (*Ivan 15:11*). Čovjek može iskusiti svu dubinu takve radosti samo ako živi u stalnoj vezi s Kristom. 1. Petrova 1:8. Ta radost, čak i u nevolji, nešto je što se ne može opisati riječima, već samo iskusiti u dubini duše. Pavao to opisuje ovako: "Velika je moja smjelost u govoru prema vama, velik je moj ponos u pogledu vas: ispunjen sam utjehom iobilujem radošću u svoj našoj tjeskobi." (2. *Korinćanima 7:4*).

Zašto mnogi, koji tvrde da su vjernici, nikada nisu iskusili taj žar sreće u svom životu? Zašto toliko ljudi koji isповijedaju kršćanstvo traže sreću u tisućama zabavnih stvari, u posjećivanju egzotičnih mjesta, u svjetskim atrakcijama, u mondanoj odjeći, skupim kućama, namještaju i automobilima, u zabranjenim vezama? To je zato što nikada nisu iskusili zadovoljstvo koje bi im donijelo ispunjenje svrhe njihova života. A što je ta svrha života? Veliki nalog zapisan u Matej 28:19, 20.

To je prirodna reakcija osobe koja je okusila vodu života i postala kršćaninom. U trenutku kad iskusimo novorođenje, naši planovi i ciljevi radikalno mijenjaju smjer. "Svaki istinski sljedbenik rođen je u Božjem

kraljevstvu kao misionar. Onaj tko se napaja živom vodom, postaje izvor života. Primatelj postaje davatelj. Kristova milost u duši nalik je studencu u pustinji koji izvire da bi osvježio sve oko sebe i koji navodi one, koji su na samom rubu propasti, da žarko požele napiti se vode života." (*Želja vjekova*, str. 195).

Prirodno je da postajemo misionari. Svaki pravi kršćanin postaje misionar na svoj način. Zapravo, svi koji imaju Isusa u svom životu, misionari su, a svi ljudi koji su bez Isusa, predstavljaju misionarsko polje.

Prilikom obraćenja pretvaramo tu prirodu reakciju - radost zbog plana spasenja i propovijedanja istine - u zavjet pred Bogom. "Time što isповijedamo vjeru u Krista obvezujemo se da ćemo raditi kako najbolje možemo kao radnici za Gospoda. Trebamo razviti svaku svoju sposobnost do najvišeg mogućeg stupnja, kako bismo mogli učiniti što je moguće više dobra." (*Kristove priče*, str. 330).

Imati cilj da težimo savršenstvu u svemu što činimo, znači izvršiti našu dužnost kao radnici za našeg Učitelja. Zato smo i u školi zadovoljni samo najboljim uspjehom. To "najbolje" nije samo u usporedbi s ostalim učenicima, već sa savršenstvom Kristova karaktera, i u životu i u školi. To se vidi i po ocjenama u školi i u ponašanju. Ta odluka da budemo vjerni u svojim svakodnevnim aktivnostima priprema nas za primanje darova koje nam Bog daje za rad u Njegovoju službi i evangelizaciju svijeta.

Budući da je crkva Kristovo tijelo, ne možemo ispravno ispuniti tu obvezu ako nismo povezani s crkvom. Zbog toga je Savao, nakon što se obratio,

upućen maloj grupi vjernika koji su se još uvijek sastajali po kućama, umjesto u sinagogi ili crkve. "I dršćući i čudeći se, reče: Gospodine, što hoćeš da učinim? A Gospodin će njemu: Ustani i uđi u grad pa će ti se reći što ti valja činiti." (*Djela 9:6*). "Spasitelj svijeta ne odobrava iskustva ili postupke u vjerskim stvarima neovisno o svojoj organiziranoj i priznatoj crkvi. Mnogi misle kako su samo Kristu odgovorni za svoju svjetlost i iskustvo, neovisno o priznatim sljedbenicima crkve na Zemlji. No u povijesti Savlova obraćenja dana su nam važna načela koja uvijek moramo imati na umu. Savao je doveden izravno Kristu. Krist mu je namijenio vrlo značajan posao; trebao je postati Njegova 'posuda izabrana'. Pa ipak, Gospod ga nije odmah poučio istini. Zaustavio ga je na putu kojim je krenuo i osvjedočio ga, ali kad ga je Savao upitao: 'Gospodine, što hoćeš da činim?', Spasitelj ga je povezao sa svojom crkvom kako bi mu oni rekli što treba dalje činiti." (*Sketches From the Life of Paul*, str. 31).

"Svatko tko se poveže s crkvom daje tim postupkom svečani zavjet da će raditi u interesu crkve i da će mu ti interesi biti iznad svih svjetovnih interesa." (*Svjedočanstva*, vol. 5, str. 460).

Ako to nije i naše iskustvo, tada zapravo sprječavamo crkvu da izvrši svoju zadaću i odgađamo Isusov dolazak.

Tko, zar ja?

Kad je Isus rekao: "Podjite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju," na koga je mislio? (*Marko 16:15*). "Spasiteljev nalog Njegovim učenicima obuhvaća sve vjernike do kraja svijeta. On uključuje sve one koji će povjerovati u Krista sve do kraja vremena. Kobna je greška prepostavljati da djelo spašavanja duša trebaju izvršiti samo propovjednici. Vijest evanđelja povjerenja je svima koji su primili nebesko nadahnuće. Svima koji prime Krista nalaže se da spašavaju svoje bližnje. Crkva je i osnovana s namjerom da izvrši to djelo." (*Counsels to Parents, Teachers, and Students*, str. 466).

Zato "svakome tko se obraćenjem pridruži redovima Kristove vojske, treba odrediti njegovo mjesto i dužnost. U toj borbi svatko treba biti spremjaniti ili učiniti sve što treba. Kad članovi crkve ulože usrdne napore na promicanju vijesti istine, radovat će se u Gospodu i imati uspjeh. Odlučan napor i rad uvijek donose slavnu pobjedu." (*Svjedočanstva*, sv. 7, str. 30).

Život službe jedini je način da iskusimo radost koju donosi kršćanstvo.

Iako se od svih očekuje sudjelovanje u tom djelu, tko je posebno pozvan da posveti svoj život služenju našem Spasitelju? Da bi se izvršilo djelo koje je pred nama, potrebna je predanost i

snaga mladih. 1. Ivanova 2:14. Zato su mladi pozvani da posvete svoje srce Gospodu u mladosti: "Sine moj, daj mi svoje srce, i neka tvoje oči paze na moje putove" (*Izreke 23:26*).

Premda svi mogu biti pozvani da posvete svoj život Gospodu, mladi mogu izvršiti daleko više posvetivši cijeli svoj život službi, nego netko tko posveti službi samo svoje zadnje preostale dane. Zato je "mlado srce dragocjeni dar, najvrjedniji dar koji se može dati Bogu. Sve što jeste, sve sposobnosti koje posjedujete, dolaze od Boga kao sveti zalog kako bi mu bili ponovno vraćeni kao dobrovoljna, sveta žrtva." (*Poruke mladima*, str. 407).

Iako Bog svakoga na ovom svijetu poziva da Mu posveti svoje srce, taj poziv upućen je posebno mladima jer oni mogu ne samo prihvati plan spasenja sami, već mogu pomoći i mnogim drugima svojim životom posvećenim službi Gospodu.

Što će se dogoditi kad naši mladi istinski dožive taj poziv u službu? "S takvom vojskom radnika kao što je naša omladina, ako ih se pravilno obuči, kako bi se brzo cijelome svijetu mogla prenijeti vijest o razapetom i uskrasnulom Spasitelju koji ubrzo dolazi! Kako brzo bi mogao doći kraj svijeta – kraj patnjama, tuzi i grijehu!" (*Odgovor*, str. 271).

Obuka za službu

Raditi i služiti je jedno, ali raditi to učinkovito, nešto je daleko više. Kako možemo biti najučinkovitiji u misionsarskom radu? Tako što će oni koji su iskusni u efikasnom radu obučavati druge vjernoj i učinkovitoj službi. U Izraelu je stoga poučavanje postalo zakon, na prvom mjestu za roditelje, a onda i za naciju kao cjelinu. (*pogledajte Ponovljeni zakon 6:6, 7.*) Nakon što mi sami iskustveno spoznamo istinu, moramo ju

prenijeti sljedećoj generaciji kako bi se oni mogli okoristiti iskustvom starijih i postati još efikasniji od njih. "Imam više razuma od svih svojih učitelja, jer razmišljam o tvojim svjedočanstvima. Razumijem više negoli stari, jer propise twoje čuvam" (*Psalm 119:99, 100*).

(Premda taj stih uspoređuje mlađu osobu koja se pokorava onome što uči, sa starijom osobom koja to ne čini, može se također primijeniti na starijeg učitelja/učiteljicu koji prenose svoje znanje mlađoj generaciji).

"Samuel je osnovao proročke škole. Te su škole trebale služiti kao brana protiv sveopće pokvarenosti, osigurati mladima umno i duhovno dobro te doprinijeti napretku cijelog naroda." (*Patrijarsi i proroci*, str. 593).

Ako mislimo da je obuka važna u drugim zanimanjima, koliko tek više trebamo razumjeti tu potrebu za obukom u najuzivšenijem zanimanju kojim se netko može baviti: raditi s dušama u interesu njihove vječne sudbine. "Odgoj i obuka s pravom se smatraju bitnima u pripremi za posao kojim će se netko baviti u životu. Koliko je stoga bitnija sveobuhvatna priprema za rad na prenošenju zadnje poruke milosti svijetu! Ta obuka ne može se dobiti samo slušajući propovijedi. Mlade u našim školama treba naučiti kako raditi za Boga." (*Counsels to Parents, Teachers, and Students*, str. 538).

To nije samo teoretska obuka - ona mora biti i praktična dok se mladi još školuju, a ne samo kad završe svoje obrazovanje.

Kad razmišljamo o svojoj odgovornosti da prenesemo tu poruku svijetu oboljelom od grijeha, naše obrazovne ustanove trebaju više nalikovati proročkim školama.

Koliko priznanje svjetovnih škola koristi Božjem djetetu u propovijedanju treće andeoske poruke? Istina je da možemo polaziti svjetovne škole i stići druge kvalifikacije, kao što je to

"Odgoj i obuka s pravom se smatraju bitnima u pripremi za posao kojim će se netko baviti u životu. Koliko je stoga bitnija sveobuhvatna priprema za rad na prenošenju zadnje poruke milosti svijetu!"

Mojsije učinio, ali to nije ona priprema koja nam je potrebna da bismo propovijedali Božju riječ.

Tko treba pohađati naše škole?

Budući da svaka osoba, kad se pridruži crkvi, ima obvezu prenositi vijest istine svijetu koji je pod prokletstvom grijeha, bilo bi normalno zaključiti kako je svakom članu potrebna takva obuka. Iz tog razloga svatko bi trebao pohađati naše misionarske škole, bez obzira kakvim će se zanimanjem baviti u životu.

"Netko bi mogao reći: 'Zašto je potrebno tako temeljito obrazovati naše mlade?' Mislim da je dovoljno posvetiti posebnu pozornost samo nekim koji su se odlučili za neki poziv koji zahtijeva fakultetsko obrazovanje. Nije potrebno svim mladima pružiti tako sveobuhvatnu obuku. Zar ne bi zadovoljilo sve naše potrebe kad bi se tako obrazovalo samo neke pojedince?"

Ne, odlučno kažem: Ne... **Svi mlađi** trebaju uživati blagoslov i prednost obrazovanja u našim školama kako bi ih to potaknulo da postanu Božji suradnici." (*Svjedočanstva*, sv. 6, str. 197.)

Ne radi se samo o tome da čovjek ne zna hoće li možda jednog dana službeno raditi u Božjem djelu, već svatko, bez obzira čime se bavi u životu, ima priliku svjedočiti za Isusa. Stoga svi trebaju biti obučeni da to rade na najbolji mogući način. Jedino tako možemo ubrzati dolazak našeg dragog Isusa. "Božje djelo na ovom svijetu neće biti dovršeno sve dok članovi naše crkve ne prionu na rad i ujedine svoje snage

s propovjednicima i službenicima crkve." (*Svjedočanstva*, sv. 9, str. 117).

U mjestu gdje sam rođen - Vrnjačka Banja u Srbiji - postoji olimpijski bazen s doista visokim skakaonicama. Jednom prigodom, dok smo šetali kraj bazena, jedna je osoba skočila s najviše skakaonice i promašila bazen. Ne sjećam se svih detalja tog događaja, ali to je traumatično djelovalo na mene koji sam tada bio mlađ. Zbog tog događaja, mogu raditi na drugom ili trećem katu na gradilištima, ali u trenutku kad se ispod mene nađe voda, obuzme me moja fobija. Jednom smo bili na Tahitiju gdje su svi skakali s mosta. Odlučio sam kako je vrijeme da i ja skočim pa sam stao u red s ostalima. Svi su se držali za ogradu i potom skočili. I ja sam se držao i napokon smogao hrabrosti da skočim, no nisam se pomaknuo s mjesta jer su se moje ruke i dalje čvrsto držale za ogradu i nisu ju htjele pustiti. Nakon nekoliko pokušaja napokon sam, pun straha, skočio. Za razliku od skoka s mosta u rijeku, kad "skočimo" u polje službe, imamo Spasitelja koji je obećao: "I evo, ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta" (*Matej 28:20*). Jeste li spremni posvetiti svoj život službi našem Gospodu?

(Napomena: Sva podebljanja u tekstu dodana su naknadno.)

GLASNIK

reformacije

“Najveća potreba svijeta je potreba za ljudima — ljudima koji se ne daju ni kupiti ni prodati, ljudima koji su u dubini svoje duše pošteni i časni, ljudima koji se ne boje nazvati grijeh njegovim pravim imenom, ljudima čija je savjest vjerna dužnosti kao magnetna igla polu, ljudima koji će stajati na strani pravednosti makar se nebo srušilo.” (Odgoj 57)

